

Plannen- en projectenmonitor DeltaLandschap 2007

*Surf naar www.rsdelta.eu onder 'DeltaLandschap' vindt u steeds
de recentste versie van deze publicatie*

inhoudsopgave

Inleiding 3

Leeswijzer 4

A | Plannen per beleidsniveau 5

Overzicht 6

1 Vlaanderen en Nederland 7

2 Provinciaal 13

3 Grensoverschrijdend 21

B | Plannen en projecten per deelgebied DeltaLandschap 23

Overzicht 24

4 Stedelijke Landschappen 27

5 Blauwgroene Hart 43

6 Deltasingel 49

7 Deltakust 69

Inleiding

Na een monitor van infrastructuurplannen is dit de tweede plannen- en projectenmonitor van de RSD samenwerkingsorganisatie. In deze monitor is een overzicht gegeven van plannen en projecten die van invloed zijn op de ontwikkeling van het landschap van het grensoverschrijdend gebied van de Rijn-Schelde Delta. De monitor is een weergave van de situatie in 2007 en zal periodiek aan de actualiteiten worden aangepast. Met behulp van dit overzicht worden RSD-partners en andere relevante organisaties geïnformeerd over afgeronde, lopende en nieuwe plannen en projecten die van invloed zijn op de ontwikkeling van het landschap. Met behulp van de vermelde contactgegevens kan eenvoudig aanvullende informatie over de plannen en projecten worden ingewonnen.

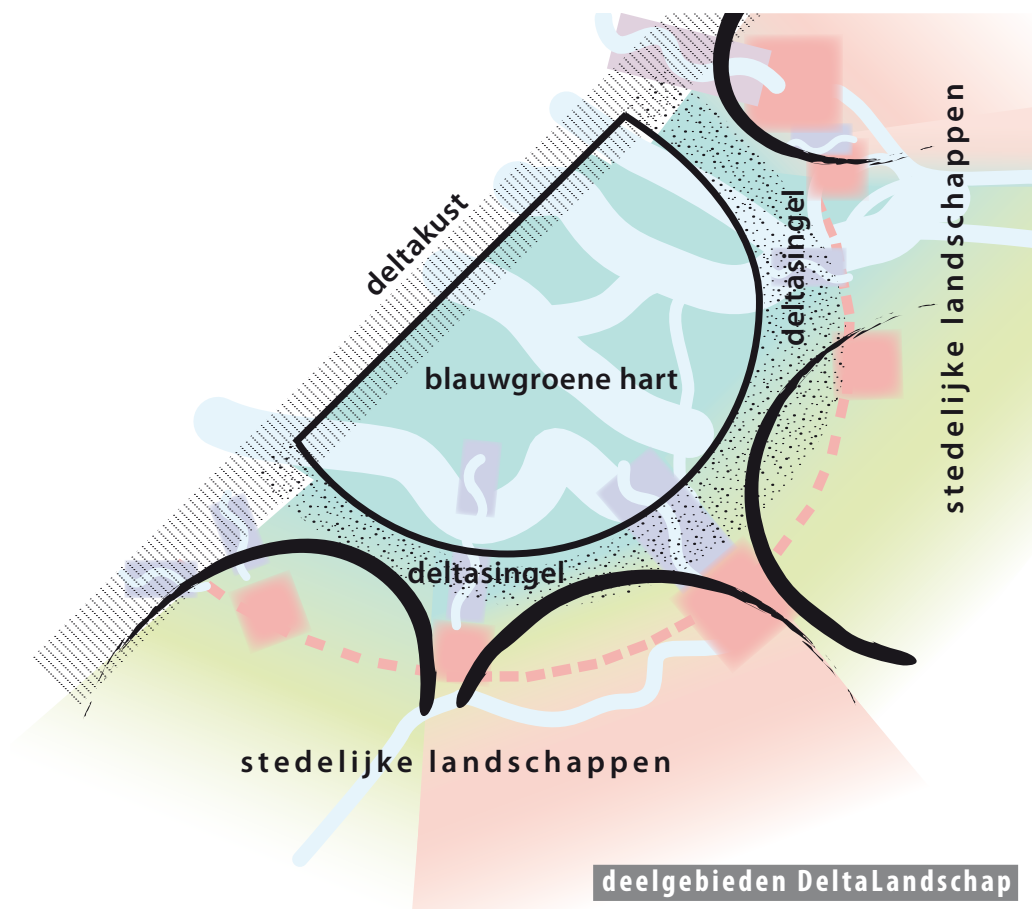
Ten tweede biedt dit overzicht de mogelijkheid om ontwikkelingen te toetsen aan het door de RSD-partners onderschreven grensoverschrijdende LandschapsManifest. De beschrijving van doel en inhoud van het plan, maakt plaatsing in de visie op landschappelijke ontwikkeling goed mogelijk. Periodieke herziening van deze monitor zal zorgen voor een actueel beeld en maakt het mogelijk veranderingen in het beleid te herkennen.

Deze eerste uitgave is dus een startdocument, dat de partners uitnodigt om onvolledigheden aan te vullen. Lopende projecten die nog niet in dit overzicht zijn opgenomen, kunnen bij de actualisatie worden toegevoegd.

Leeswijzer

Beleidsplannen en projecten zijn in deze monitor in twee groepen verdeeld. In het eerste deel staan de beleidsplannen per schaalniveau genoemd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen nationaal, provinciaal en grensoverschrijdend beleid.

Het tweede deel van de monitor geeft een overzicht van uitwerkingsplannen en projecten ingedeeld per deelgebied van de Rijn-Schelde Delta, zoals die in het LandschapsManifest zijn gedefinieerd. Bij de deelgebieden zijn de uitwerkingsplannen en projecten in een kaartbeeld weergegeven om onderlinge relaties eenvoudig te kunnen signaleren.

A

PLANNEN PER BELEIDSNIVEAU

Het ruimtelijk beleid van de overheden is van groot belang voor de ruimtelijke inrichting van de Rijn-Schelde Delta. Deze plannen hebben, meestal indirect, een grote invloed op de kwaliteit van het landschap omdat de hoofdlijnen van ruimtelijke ontwikkeling worden vastgelegd. Deze plannen zijn sturend voor plannen en projecten op andere beleidsniveaus.

In dit deel wordt een overzicht gegeven van concrete uitwerkingplannen en projecten.
Deze beleidsplannen zijn onderverdeeld naar overheidsniveau waarop deze zijn vastgesteld.

1 Vlaanderen en Nederland	p 7 / 12
2 Provinciaal	p 13 / 20
3 Grensoverschrijdend	p 21 / 22

1 Vlaanderen en Nederland

Vlaanderen

- V 1 Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen
- V 2 Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur
- V 3 Afbakening van de stedelijke gebieden
- V 4 Ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen
- V 5 Gewestelijke Mobiliteitsnota Mobiliteit Vlaanderen 2004-2009

Nederland

- N 1 Nota Ruimte
- N 2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)
- N 3 Nota Mobiliteit

2 Provinciaal

West-Vlaanderen

- W 1 Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen

Zeeland

- Z 1 Omgevingsplan Zeeland 2006-2012
- Z 2 Natuurgebiedsplan Zeeland 2005
- Z 3 Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan Zeeland

Oost-Vlaanderen

- O 1 Ruimtelijk structuurplan provincie Oost-Vlaanderen
- O 2 Milieubeleidsplan Oost-Vlaanderen
- O 3 glastuinbouw Oost-vlaanderen
- O 4 Beleidskader Windenergie Oost-vlaanderen

Zuid-Holland

- H 1 Contourennota Levend Landschap
- H 2 Streekplan Zuid-Holland Zuid

Noord-Brabant

- B 1 Streekplan Noord-Brabant 2002
- B 2 Ontwikkelingsprogramma West-Brabant
- B 3 Glastuinbouw in West-Brabant
- B 4 West-Brabant koestert kansen en contrasten
- B 5 Beheersgebiedsplan Noord-Brabant
- B 6 Natuurgebiedsplan Noord-Brabant
- B 7 Weidevogelbeschermingsplan

Antwerpen

- A 1 Ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen
- A 2 Natuurontwikkelingsplan provincie Antwerpen

3 Grensoverschrijdend

- G 1 RoBrAnT+
- G 2 BOBOL: BOeren BOuwen aan het Landschap

1 Vlaanderen en Nederland

V 1 Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen	
Gebied en schaal	Gewestelijk
Projectverantwoordelijke	Vlaamse Overheid. Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (voorheen AROHM/ARP)
Projectstatus	bindend ruimtelijk kader
Doel	RSV geeft een kader voor de gewenste ruimtelijke structuur in Vlaanderen. Het document geeft een langetermijnvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen tot 2007
Stand van zaken, timing	goedgekeurd december 1997 met herziening maart 2004. Bindend voor de overheid. Een aantal bindende bepalingen zijn afgerond of in uitvoering (afbakening stedelijke gebieden, ...) Na 2007 moet een nieuw structuurplan de taak overnemen voor de periode tot 2017
Contact	www.ruimtelijkeordening.be

V 2		Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur
Gebied en schaal		Gewestelijk
Projectverantwoordelijke		Vlaamse Overheid
Projectstatus		In overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen wordt een ruimtelijke visie opgesteld die op hoofdlijnen aangeeft wat de belangrijke structuren zijn: welke aaneengesloten gebieden blijven gevrijwaard voor landbouw, in welke beekvalleien is er ruimte voor natuurontwikkeling, enz... Deze ruimtelijke visie legt de krachtlijnen vast voor de opmaak van de ruimtelijke uitvoeringsplannen die de bestemmingen op perceelsniveau vastleggen.
Doel		Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wil het buitengebied vrijwaren voor de essentiële functies landbouw, natuur en bos. Om dit doel te bereiken wordt er 750.000 ha agrarisch gebied, 150.000 ha natuurgebied, 53.000 ha bosgebieden en 34.000 ha andere groen ge bieden vastgelegd in bestemmingsplannen.
Stand van zaken, timing		In 2001 besliste de Vlaamse Regering de afbakening van de landbouw-, natuur- en bosgebieden aan te pakken in twee fasen. De afbakening van de landbouw-, natuur- en bosgebieden startte met de afbakening van 86.500 ha natuurgebieden als onderdeel van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). De afbakening van de landbouwgebieden en de rest van de natuurgebieden schoof door naar een tweede fase die in 2004 op gang kwam. De tweede fase van de afbakening verloopt via een meer geïntegreerde benadering waarbij landbouw, natuur en bos gelijktijdig ten opzichte van elkaar worden afgewogen. Vlaanderen is hiervoor opgedeeld in 12 regio's, waarvan volgende 7 relevant voor de Rijn-Schelde Delta: opgestart medio 2004: regio Kust-Polders-Westhoek; opgestart begin 2005: regio Veldgebied Brugge-Meetjesland; opgestart begin 2006: regio Noorderkempen, regio Schelde-Dender, regio Leiestreek; opgestart begin 2007: regio Klein-Brabant & Antwerpse Gordel, regio Waasland.
Contact		www.ruimtelijkeordening.be

V 3 Afbakening van de stedelijke gebieden	
Gebied en schaal	Gewestelijk en provinciaal
Projectverantwoordelijke	Vlaamse Overheid en provincies
Projectstatus	De afbakeningstudie voor een stedelijk gebied is een proces van visievorming, waarbij onderzocht wordt hoe de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen het best kunnen worden toegepast in een bepaald stedelijk gebied. Belangrijk hierbij is de afbakeninglijn van het stedelijk gebied. Binnen deze lijn zal immers een stedelijk gebiedsbeleid gevoerd worden. Buiten de lijn voert de overheid een buitengebiedsbeleid. Het eindrapport van een planproces heeft geen juridische kracht. Het is het resultaat van een voorbereidend studie en vormt de basis voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP). In een RUP wordt de grenslijn vastgelegd op perceelsniveau, worden de noodzakelijke bestemmingswijzigingen gerealiseerd en worden de voorschriften voor inrichting en beheer geformuleerd.
Doel	Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bevat een lijst van 57 stedelijke gebieden waar een stedelijk beleid gevoerd moet worden. Voor 13 van deze steden (de zgn centrumsteden) valt het uitstippelen van dit beleid onder de bevoegdheid van het Gewest. Binnen RSD gaat het over de grootstedelijke gebieden Gent en Antwerpen en de regionaal stedelijke gebieden Oostende, Brugge, Sint-Niklaas en Mechelen. Voor de overige steden zijn de provincies bevoegd (afbakening kleinstedelijk gebied)
Stand van zaken, timing	grootstedelijke gebieden vastgesteld: Gent, in opmaak: Antwerpen; regionaal stedelijke gebieden vastgesteld: Sint-Niklaas, in opmaak: Oostende, Brugge, Mechelen.
Contact	www.ruimtelijkeordening.be

V 4 Ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen	
Gebied en schaal	Gewestelijk
Projectverantwoordelijke	Vlaamse Overheid
Projectstatus	Op 4 juli 2001 werd het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen door de bevoegde minister en rekening houdend met de aanbevelingen en voorstellen geformuleerd door diverse instanties, werd oktober 2003 het ontwerp mobiliteitsplan als beleidsaanbevelingen geformuleerd aan de Vlaamse Regering met betrekking tot het mobiliteitsbeleid voor de korte (tot 2007) en de middellange termijn (tot 2012).
Doel	Geïntegreerd mobiliteitsplan "Duurzame mobiliteit in Vlaanderen". Dit mobiliteitsplan heeft als doel de mobiliteit beheersen, de milieuvervuiling en milieuhinder terugdringen en de bereikbaarheid de mobiliteit beheersen, de milieuvervuiling en milieuhinder terugdringen en de bereikbaarheid en de leefbaarheid van steden en dorpen garanderen.
Stand van zaken, timing	Oktober 2003 als aanbeveling geformuleerd aan Vlaamse regering
Contact	www.mobielvlaanderen.be

V 5 Gewestelijke Beleidsnota Mobiliteit Vlaanderen 2004-2009	
Gebied en schaal	Gewestelijk
Projectverantwoordelijke	Vlaamse Overheid
Projectstatus	Beleidsnota voortbouwend op het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen.
Doel	Richtinggevend kader voor toekomstig mobiliteitsbeleid in Vlaanderen. In het mobiliteitsconvenant maken de relevante partijen onderlinge afspraken. Verder zijn er gemeentelijke mobiliteitsplannen. Bereikbaarheid, leefbaarheid en beperking impact op milieu en natuur zijn uitgangspunt
Stand van zaken, timing	November 2004 in werking getreden.
Contact	www.mobielvlaanderen.be

N 1 Nota Ruimte	
Gebied en schaal	Nederland
Projectverantwoordelijke	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM)
Projectstatus	bindend ruimtelijk kader
Doel	Visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland, ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land.
Stand van zaken, timing	vastgesteld februari 2006
Contact	www.notaruimte.nl

N 2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	
Gebied en schaal	Nederland
Projectverantwoordelijke	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)
Partners	provincies en gemeenten
Projectstatus	Stelsel van planologisch beschermde natuur.
Doel	Begrenzing van natuurgebieden door provincie is basis voor verwerving, inrichting en beheer gronden.
Stand van zaken, timing	De EHS moet in 2018 bestaan uit 728 500 hectare hoogwaardige natuur op het land en 6,3 miljoen hectare in de grote wateren.
Contact	www.lnv.nl

N 3 Nota Mobiliteit	
Gebied en schaal	Nederland
Projectverantwoordelijke	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Projectstatus	bindend ruimtelijk kader
Doel	De Nota Mobiliteit beschrijft het nationale verkeers- en vervoersbeleid voor de komende decennia, inclusief ruimtelijke reserveringen en planning van aanleg nieuwe wegen.
Belang voor DeltaLandschap	Ontwikkelingskader Noordzee
Stand van zaken, timing	Vastgesteld februari 2006
Contact	www.notamobiliteit.nl

2 | Provinciaal

W 1 Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie West-Vlaanderen
Projectstatus	De bestaande ruimtelijke structuur, de visie op de ruimtelijke ontwikkelingen, de gewenste ruimtelijke structuur en de beleidsmaatregelen om de structuur te realiseren.
Doel	Integrale bovenlokale ruimtelijke visie en beleid
Belang voor DeltaLandschap	Beschrijving alle aspecten van de leefomgeving met potenties en knelpunten, visie en beleid
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, 12 juni 2001
Contact	Dienst Ruimtelijke Planning en Mobiliteit, DRuM (drum@west-vlaanderen.be)

Z 1 Omgevingsplan Zeeland 2006-2012	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Zeeland
Projectstatus	Provinciale visie op de toekomstige ontwikkeling van de fysieke leefomgeving; tevens beoordelingskader
Doel	Integraal beleid op gebied van ruimtelijke ordening, milieubeleid en waterhuishouding
Belang voor DeltaLandschap	Het omgevingsplan heeft aandacht voor het behoud en versterken van de Zeeuwse omgevingskwaliteit, havens in harmonie met de omgeving, recreatieve ambities, landbouw en platteland en voor sterke steden en bundeling.
Stand van zaken, timing	vastgesteld
Contact	Cees van Rabenswaay (cw.v.rabenswaaij@zeeland.nl)

Z 2 Natuurgebiedsplan Zeeland 2005	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Zeeland
Projectstatus	Provinciaal beleidskader voor verwerving, inrichting en beheer natuurgebieden in Zeeland
Doel	Behoud en ontwikkeling natuurwaarden in Zeeland.
Belang voor DeltaLandschap	Het Natuurgebiedsplan geeft inzicht in de huidige en toekomstige natuurwaarden en locaties van natuurgebieden in Zeeland.
Stand van zaken, timing	vastgesteld
Contact	www.zeeland.nl

Z 3 Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan Zeeland	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Zeeland
Projectstatus	Provinciaal infrastructuurbeleid, gedifferentieerd per deelgebied naar ruimtelijke functies
Doel	Gebiedsgericht beleid op gebied van infrastructuur
Belang voor DeltaLandschap	Richtinggevend voor ontwikkeling van infrastructuur in Zeeland.
Stand van zaken, timing	vastgesteld
Contact	Kernteam PVVP Zeeland (pvvp@zeeland.nl)

O 1 Ruimtelijk structuurplan provincie Oost-Vlaanderen	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen
Projectstatus	Bindend voor de overheid.
Doel	Langetermijn_visie op de ruimtelijke ontwikkeling van de provincie tot 2007.
Belang voor DeltaLandschap	Visie op de natuurlijke structuur, fragmentatie en verstedelijking en de kwaliteit van stedelijke en open ruimte. Visie voor de deelruimten Oost-Vlaams kerngebied, E17-netwerk, Waaslandhaven, Scheldevallei, noordelijk openruimtegebied en westelijk openruimtegebied zijn voor DeltaLandschap van belang.
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, juni 1997
Contact	www.oost-vlaanderen.be

O 2 Milieubeleidsplan Oost-Vlaanderen	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen
Projectstatus	Integraal beleidskader voor milieu, water en landschap
Doel	Beleidskader en afspraken over concrete projecten
Belang voor DeltaLandschap	Beschrijving leefomgeving en gewenste ontwikkeling
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, april 2005
Contact	Eva Naessens (eva.naessens@oost-vlaanderen.be) en Frederika Torfs (frederika.torfs@oost-vlaanderen.be)

O 3 Glastuinbouw Oost-Vlaanderen	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen
Partners	Provinciale diensten: Land- en Tuinbouw, Ruimtelijke Ordening; Vlaamse Landmaatschappij (VLM); Vlaamse overheid RWO
Projectstatus	Project in Uitvoering
Doel	Ontwikkeling van glastuinbouwconcentratiegebied.
Stand van zaken, timing	provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan in opmaak
Contact	Didier Huygens (didier.huygens@oost-vlaanderen.be)

O 4 Beleidskader Windenergie Oost-Vlaanderen	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen
Partners	Gemeenten, Vlaams Gewest, windenergiesector
Projectstatus	Voorontwerp beleidskader
Doel	Opmaak van een duidelijk beleidskader voor de provincie en de gemeenten, zowel voor de ruimtelijke planning als voor het toekennen van stedenbouwkundige en milieuvergunningen. Dit beleidskader omvat zowel de inplanting van grootschalige, middenschalige als kleinschalige turbines

O 4 Beleidskader Windenergie Oost-Vlaanderen	
Stand van zaken, timing	Het voorontwerp van beleidskader ligt intern ter bespreking. In de loop van 2008 zal dit voorontwerp worden voorgelegd aan een klankbordgroep en worden overge- maakt aan de gemeenten, het gewest en de sector voor advies. Het beleidskader kan dan worden opgenomen in een herziening van het provinciaal ruimtelijk structuur- plan.
Contact	Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, dienst Ruimtelijke ordening en stedenbouw – Provinciale windwerkgroep

H 1 Contourennota levend landschap	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Zuid-Holland
Projectstatus	Beleidskader voor landschap en landbouw
Doel	Beschrijving landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten en visie op gewenste ontwikkeling
Belang voor DeltaLandschap	De strategische uitgangspunten van de nota zijn: karakteristieke landschappen in ont- wikkeling, gebiedsgericht samenwerken, op zoek naar vitale dragers voor het landelijk gebied
Stand van zaken, timing	Begin 2007 vastgesteld door Gedeputeerde Staten
Contact	J. van Noorden en E. Mook (noorden@pzh.nl en e.mook@pzh.nl)

H 2 Streekplan Zuid-Holland zuid	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Zuid-Holland
Projectstatus	Visie op de ontwikkeling en de versterking van landschap en landbouw
Doel	Samenhangende visie op de ruimtelijke ontwikkeling in het gebied
Belang voor DeltaLandschap	Beleidskader voor ruimtelijke ontwikkeling
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, 17 mei 2000
Contact	Regiegroep Streekplan Zuid (streekplanzuid@pzh.nl)

B 1 Streekplan Noord-Brabant 2002	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Projectstatus	Beleidsplan voor ruimtelijke ontwikkelingen tot 2020, beoordelingskader en basis voor uitvoeringsprogramma
Doel	Zorgvuldig ruimtegebruik
Belang voor DeltaLandschap	Beleidskader ruimtelijke ontwikkeling voor Noord-Brabant
Stand van zaken, timing	22 februari 2002, gedeeltelijk herzien 3 december 2004
Contact	Peter van den Dries (pvddries@brabant.nl) Eshter Vos (evos@brabant.nl) Hans Roozen (hroozen@brabant.nl)

B 2 Ontwikkelingsprogramma West-Brabant	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant en diverse gemeenten
Projectstatus	Visie en beschrijving concrete projecten
Doel	Visie op projecten in West-Brabant
Belang voor DeltaLandschap	Overzicht van projecten in West-Brabant
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, november 2005
Contact	Guido Derks (gderks@brabant.nl)

B 3 Glastuinbouw West-Brabant	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Projectstatus	Startnotitie en plan-MER
Doel	Sturen ontwikkeling glastuinbouw West-Brabant; locatieafweging 250ha netto glastuinbouw
Belang voor DeltaLandschap	Indicatie ontwikkeling glastuinbouw West-Brabant
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, maart 2006
Contact	Ronald Kramps (rkramps@brabant.nl)

B 4 West-Brabant koestert kansen en contrasten	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Projectstatus	Kadernota ontwikkelingsplanologie
Doel	Informatievoorziening ter bevordering van duurzame ontwikkeling
Belang voor DeltaLandschap	duurzame ontwikkeling West-Brabant
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, augustus 2005
Contact	Guido Derks (gderks@brabant.nl)

B 5 Beheersgebiedsplan Noord-Brabant	
Gebied en schaal	provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Particulieren
Projectstatus	Beleidskader voor afsluiten beheersovereenkomsten in beheersgebieden en ruimejaszoekgebieden
Doel	Het plan geeft inzicht waar boeren en andere particulieren beheersovereenkomsten kunnen afsluiten, alsmede welke pakketten per locatie mogelijk zijn. Het geeft daarmee ook zicht op welke plaatsen een koppeling gelegd kan worden tussen landschapsversterkin
Belang voor DeltaLandschap	Het plan geeft inzicht waar boeren en andere particulieren beheersovereenkomsten kunnen afsluiten, alsmede welke pakketten per locatie mogelijk zijn. Het geeft daarmee ook zicht op welke plaatsen een koppeling gelegd kan worden tussen landschapsversterking en ontwikkeling en behoud van landschapsspecifieke natuurwaarden.
Stand van zaken, timing	Vastgesteld en in uitvoering
Contact	Hans van de Wiel (HvdWiel2@brabant.nl), Han Clement (JClement@brabant.nl)

B 6 Natuurgebiedsplan Noord-Brabant	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	provincie Noord-Brabant
Partners	Terreinbeheerders, andere overheden
Projectstatus	Beleidskader voor beheer, inrichting en aankoop natuurgebieden
Doel	Het plan geeft inzicht waar welke type natuur waar wordt nagestreefd.
Belang voor DeltaLandschap	Het plan biedt aanknopingspunten voor afstemming voor grensoverschrijdende natuurvisies.
Stand van zaken, timing	Vastgesteld en in uitvoering
Contact	Hans van de Wiel (HvdWiel2@brabant.nl), Han Clement (JClement@brabant.nl)

B 7 Weidevogelbeschermingsplan	
Gebied en schaal	provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Terreinbeheerders, agrariërs en andere overheden
Projectstatus	Uitwerkingsplan vanuit vastgesteld beleidskader soortenbescherming
Doel	Herstel en ontwikkeling van de Noord-Brabantse weide- en akkervogelpopulaties
Belang voor DeltaLandschap	Uitvoering kan leiden tot versterking van integratie van natuurwaarden en landschap op basis van stimuleringsregelingen (PSAN en Stimuleringskader Groen Blauwe Diensten) en kan als voorbeeld dienen voor andere regio's in de delta.
Stand van zaken, timing	Plan is in uitvoering
Contact	www.brabant.nl

A 1 Ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Antwerpen, dienst ruimtelijke planning en mobiliteit.
Projectstatus	Bindend ruimtelijk kader voor de overheid
Doel	Kader voor de gewenste ruimtelijke structuur voor de provincie Antwerpen. Langetermijn_visie op de ruimtelijke ontwikkeling tot 2007. Het is erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen die de ruimtelijke ordening aanbelangen.
Belang voor DeltaLandschap	Het RSPA streeft ernaar opnieuw aan te sluiten bij de natuurlijke structuur, om te gaan met fragmentatie en verstedelijking en de kwaliteit van stedelijke en open ruimte fundamenteel te verhogen door ontwerp en inrichting. De ontwikkelde visie voor de hoofdruimten Antwerpse fragmenten (o.a. 'grootstedelijk Antwerpen', 'haven', 'bebouwd perifeer landschap' en 'Antwerpse gordel') en Noorderkempen (o.a. 'open kempen') zijn voor DeltaLandschap van belang.
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, oktober 2001
Contact	Wim Lux (wim.lux@admin.provant.be)

A 2 Natuurontwikkelingsplan provincie Antwerpen	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Antwerpen
Projectstatus	Inventariserend en kaderstellend
Doel	Beschrijven natuurwaarden, ontwikkelingsvisie en beleidskader natuur in de Provincie Antwerpen
Belang voor DeltaLandschap	Beschrijving van natuur- en landschapswaarden en overzicht van het beleid op deze terreinen.
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, 2004
Contact	Dirk Vandenbussche (dirk.vandenbussche@pih.provant.be)

3 Grensoverschrijdend

G 1 ROBRANT+	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Rijn-Schelde Delta Samenwerking
Projectstatus	Gezamenlijk perspectief verkeer en vervoer, eind 2005 vastgesteld vastgesteld door de Stuurgroep van RSD-partners
Doel	Afstemming en visievorming op het gebied van verkeers- vervoersstromen en infrastructuur voor het gebied Rotterdam – Brabant – Antwerpen; verruimd met (+) de kanaalzone Gent-Terneuzen, waaronder: een bestuurlijk gedragen gemeenschappelijke probleemstelling (fase 1); een bestuurlijk gedragen perspectief met acties om dit te realiseren (fase 2); het aangeven van concrete afstemmingsmogelijkheden, nader grensoverschrijdend onderzoek en monitoring (fase 3).
Belang voor DeltaLandschap	Het grensoverschrijdend perspectief is bedoeld om een dialoog op te bouwen en voort te zetten over het gewenst functioneren van het verkeers- en vervoerssysteem in het Deltagebied. Het document bevat een vervoersperspectief, een ruimtelijk-functionele visie, een lange termijn visie en een intentieverklaring.
Stand van zaken, timing	Visie vastgesteld, uitwerkingsacties lopend.
Contact	secretariaat RSD (post@rsdelta.eu)

G 2 BOBOL: BOeren BOuwen aan het Landschap	
Gebied en schaal	Provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland
Projectverantwoordelijke	Euregio Scheldemond
Projectstatus	Interreg IIIa-project
Doel	Versterken relatie landbouw en landschap. Vanuit de Euregio Scheldemond is in 2004 een project gestart voor het behoud van de grote aaneengesloten gedifferentieerde open ruimte. Deze open ruimte staat onder druk door onder andere schaalvergroting van de landbouw, industrialisering en stadsuitbreidingen. Met het Europese grensoverschrijdende Interregproject BOBOL (BOeren BOuwen aan het Landschap) willen de provincies Zeeland, Oost- en West Vlaanderen dit landschap verder ontwikkelen door zorg te besteden aan het behoud en herstel van de specifieke landschapselementen. Omdat de agrarische sector een grote invloed heeft op het landschap, vormen de land- en tuinbouwers de belangrijkste doelgroep van het project. Agrariërs krijgen begeleiding en ondersteuning van specialisten bij de opmaak van landschapsbedrijfsplannen, het inpassen regiospecifieke natuur en functionele nieuwe bedrijfsgebouwen en bij de uitbouw van samenwerkingsverbanden.
Belang voor DeltaLandschap	Aanknopingspunt voor concrete uitvoeringsprojecten
Stand van zaken, timing	wordt afgerond eind 2007, mogelijk vervolgproject interreg Iva
Contact	Kelly Mermuys (kelly.mermuys@west-vlaanderen.be), Wico Dieleman (wdiele@zlto.nl) en Luc Vande Ryse (luc.vande.ryse@oost-vlaanderen.be)

B | PLANNEN EN PROJECTEN PER DEELGEBIED DELTALANDSCHAP

In dit deel wordt een overzicht gegeven van uitwerkingplannen en projecten ingedeeld naar deelgebied van de Rijn-Schelde Delta. Deze indeling in deelgebieden stemt overeen met de methodiek van het LandschapsManifest voor de Rijn-Schelde Delta (zie publicatie LandschapsManifest RSD, november 2007, deel B). Bij ieder deelgebied zijn de plannen en projecten in een kaartbeeld weergegeven.

- 4 Stedelijke Landschappen** **p 27 / 42** *(voor kaartje, zie omslag voorin)*
- 5 Blauwgroene Hart** **p 43 / 48** *(voor kaartje, zie omslag voorin)*
- 6 Deltasingel** **p 49 / 68** *(voor kaartje, zie omslag achterin)*
- 7 Deltakust** **p 69 / 74** *(voor kaartje, zie omslag achterin)*

4 Stedelijke Landschappen

Beleidsplannen / studies

- SL 1 Afbakening natuurlijke en agrarische structuur: regio veldgebied Brugge-Meetjesland
- SL 2 Haalbaarheidsstudie binnenvaartverbinding Seine-Schelde-West
- SL 3 Afbakening grootstedelijk gebied Gent
- SL 4 gebiedvisie Kalkense Meersen
- SL 5 Afbakening regionaal-stedelijk gebied Sint-Niklaas
- SL 6 Gebiedsvisie natuurverbindingsgebied Schelde-Durmeland
- SL 7 Sigmaplan
- SL 8 Herover de fortengordel – concept Vesting Antwerpen
- SL 9 Startnota Landschapspark de Voorkempen
- SL 10 Uitwerkingsplan Alphen-Chaam, Baarle Nassau, Rucphen en Zundert
- SL 11 Reconstructieplan De Baronie
- SL 12 Uitwerkingsplan Breda-Tilburg
- SL 13 Port of Brabant (Moerdijk)
- SL 14 Uitwerkingsplan Drimmelen, Geertruidenberg en Moerdijk
- SL 15 Gebiedsplan Wijde Biesbosch
- SL 16 Ontwerp Transformatievisie Merwedezone
- SL 17 Deltapoort
- SL 18 Ruimtelijk plan regio Rotterdam
- SL 19 HavenPlan 2020
- SL 20 Visie en durf

Projecten / initiatieven

- SL a Regionaal Landschap Houtland
- SL b Oude Dokken Gent
- SL c Regionaal Landschap Schelde-Durme
- SL d Schelde-landschapspark
- SL e Het Eilandje Antwerpen
- SL f Stadshavens Rotterdam
- SL g ROM Rijnmond
- SL h Beeldkwaliteit Haven Rotterdam

5 Blauwgroene Hart

Beleidsplannen / studies

- H 1 Delta In Zicht
- H 2 Kracht van de Delta
- H 3 Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium
- H 4 LandschapsOntwikkelingsPlan Goeree-Overflakkee
- H 5 Cultuurhist. Hoofdstruct. Z-Holland regio Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee

Projecten / initiatieven

- H a Uitvoeringsprogramma Nationaal landschap Zuidwest-Zeeland
- H b Gebiedsproject Rondom het Veerse Meer
- H c Westerschelde ContainerTerminal
- H d Klimaatbos Schouwen
- H e Volkerak-Zoommeer

6 Deltasingel

Beleidsplannen / studies

- S 1 Strategisch plan haven Zeebrugge
- S 2 Dijkenplan voor de Zwinstreek
- S 3 Grensoverschrijdend plan Zwin en omstreken
- S 4 Forten en verdedigingswerken in het Oost- en West-Vlaamse Krekengebied
- S 5 Gebiedsvisie natuurverbindingsgebieden in het Meetjeslandse Krekengebied
- S 6 Studie bosuitbreiding Meetjesland
- S 7 Maritieme toegankelijkheid kanaalzone Gent-Terneuzen (KGT 2008)
- S 8 Strategisch plan Gentse Kanaalzone
- S 9 Grensoverschrijdende visie Beveren-Hulst
- S 10 Strategisch plan haven Antwerpen
- S 11 Streefbeeldstudie A12
- S 12 Gebiedsplan landschapspark Kempen-Zeeland
- S 13 Uitwerkingsplan Brabantse Buitensteden en Woensdrecht
- S 14 Uitwerkingsplan Regio Halderberge en Steenbergen
- S 15 Gebiedsplan Brabantse Delta
- S 16 Routeontwerp A4
- S 17 Project Mainportcorridor Zuid

Projecten / initiatieven

- S a Project leefbare haven zeebrugge
- S b Herinrichting en uitbreiding van het Zwin
- S c Grensoverschrijdend Krekenproject
- S d De Staats-Spaanse Linies
- S e Regionaal landschap Meetjesland
- S f Project Zeeuwse Passage
- S g Project Gentse Kanaalzone
- S h Kluizendok Gent
- S i Ontwikkeling intergetijdengebied Hedwige-Prosperpolder
- S j Opwaardering N49 tot A11/E34
- S k Deurganckdok Antwerpen
- S l Grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide
- S m A4 Zuid
- S n West-Brabantse Waterlinie
- S o De Zuiderwaterlinie
- S p Uitvoeringsprogramma Nationaal landschap Hoeksche Waard
- S q Deltanatuur

7 Deltakust

Beleidsplannen / studies

- K 1 Vlaams Kustactieplan 2005-2009
- K 2 Masterplan Noordzee
- K 3 Visie- en krachtlijnennota voor een geïntegreerd Kustveiligheidsplan
- K 4 Derde Kustnota
- K 5 Nota Ruimte: aanpak zwakke schakels
- K 6 Integraal beheerplan Noordzee

Projecten / initiatieven

- K a Kustfietsroute der Lage Landen
- K b Coördinatiepunt duurzaam kustbeheer
- K c Natuurcompensatie haven Zeebrugge
- K d Project Mainportontwikkeling Rotterdam

Prioitaire Zwakke Schakels (K 5)

- K e kustΔvak West Zeeuws-Vlaanderen
(Cadzand - Breskens)
- K f kustvak Zuidwest Walcheren
- K g kustvak Flauwe Werk (Goeree-Overflakkee)
- K h kustvak Hoek van Holland - Kijkduin

4 | Stedelijke Landschappen

Beleidsplannen / studies

SL 1	Afbakening gebieden van natuurlijke en agrarische structuur: regio veldgebied Brugge-Meetjesland
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Vlaamse Overheid. Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (voorheen AROHM/ARP)
Partners	Provincies Oost- en West-Vlaanderen, gemeentes
Projectstatus	Gebiedsvisie
Doel	Gewentse ruimtelijke structuur voor landbouw, natuur en bos; concrete uitvoeringsacties
Stand van zaken, timing	Programma voor uitvoering en onderzoek opgesteld in december 2005.
Contact	www.ruimtelijkeordening.be

SL 2 Haalbaarheidsstudie binnenvaartverbinding Seine-Schelde-West	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Waterwegen en Zeekanaal NV
Projectstatus	Begin 2007 is door minister Peeters opdracht gegeven voor een haalbaarheidsstudie voor het Seine-Schelde-Westproject. Dit is de verbinding van de haven van Zeebrugge met het Afleidingskanaal van de Leie dat deel uitmaakt van de Seine-Scheldeverbinding. Er is een klankbordgroep opgericht voor een breed maatschappelijk overleg, zodat niet alleen naar economische merites maar ook naar meerwaarden op gebied van natuur, wonen, recreatie, waterbeheersing en ruimtelijke kwaliteit wordt gekeken.
Doel	Onderzoek dat een betere ontsluiting haven Zeebrugge naar de binnenvaart beoogt. Mogelijk tracé Afleidingskanaal van de Leie, tussen Schipdonk en Zeebrugge. Het tracé van het project Seine-Schelde (TEN) volgt het Afleidingskanaal van de Leie tussen Deinze en Schipdonk. Een aangepast Afleidingskanaal van de Leie tussen Schipdonk en Zeebrugge sluit daarop aan, vandaar de benaming Seine-Schelde-West. Dit project maakt zelf echter geen deel uit van het prioritaire TEN-T project. Een bijkomend luik in het studieproject is een toetsing aan de mogelijkheden die de bestaande binnenvaartverbinding via het kanaal Gent - Brugge nog biedt.
Stand van zaken, timing	De resultaten worden voorjaar 2008 verwacht.
Contact	www.wenz.be

SL 3 Afbakening grootstedelijk gebied Gent	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Vlaamse Overheid. Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (voorheen AROHM/ARP)
Partners	Diverse overheden
Projectstatus	Bindend met voorstel van een actieplan
Doel	Voorstel van grenslijn, een voorstel van herbestemmingen in verband met randstedelijk groen, wonen en regionale bedrijvigheid en een voorstel van andere mogelijke acties ter versterking van het stedelijk gebied. Hierbij behoren o.a. stimulansen voor de ontwikkeling van strategische projecten en de uitbouw van een hoger en kwaliteitsvoller aanbod aan openbaar vervoer
Stand van zaken, timing	Dit RUP werd op 16 december 2005 definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering
Contact	www.ruimtelijkeordening.be

SL 4 Gebiedsvisie Kalkense meersen	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen
Partners	Gemeenten Berlare, Laarne, Wetteren en Wichelen
Projectstatus	gebiedsvisie, gekaderd in actualisering Sigmaplan
Doel	Inventariseren van de natuur- en landschapswaarden van de percelen en het opstellen van een streefbeeld voor een ecologisch verantwoord natuur- en landschapsbeheer, de meest optimale afstemming vinden tussen natuurbehoud, landbouw en recreatie; richtlijnen, voorwaarden, acties en locaties
Stand van zaken, timing	Visievorming afgerond in 2004
Contact	www.sigmaplan.be > projecten

SL 5 Afbakening regionaalstedelijk gebied Sint-Niklaas	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Vlaamse Overheid. Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (voorheen AROHM/ARP)
Partners	Diverse overheden
Projectstatus	Bindend, project lopende, voorbereidende nota 13/02/02
Doel	Aangeven van een voorstel van grenslijn, een voorstel van herbestemmingen in verband met randstedelijk groen, wonen en regionale bedrijvigheid en een voorstel van andere mogelijke acties ter versterking van het stedelijk gebied.
Belang voor DeltaLandschap	Beperkt belang, ligt aan de rand van het projectgebied
Stand van zaken, timing	De Vlaamse regering heeft op 19 januari 2007 het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Afbakening Regionaalstedelijk Gebied Sint-Niklaas definitief vastgesteld.
Contact	www.ruimtelijkeordening.be

SL 6 Gebiedsvisie natuurverbingsgebied Schelde-Durmeland	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Oost-Vlaanderen
Partners	Gemeenten, Vlaams Gewest, polderbesturen
Projectstatus	Gebiedsvisie
Doel	Verbinden van de waardevolle natuurskeden (moeras(bossen), graslandcomplexen,...) in het getijdenbeïnvloede gebied van de Schelde en Durme op Oost-Vlaams grondgebied.
Stand van zaken, timing	De gebiedsvisie is afgewerkt. De uitvoering gebeurt momenteel eerder op ad hoc basis
Contact	Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, dienst Planning en Natuurbehoud

SL 7 Sigmaplan	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Waterwegen en Zeekanaal NV, Afdeling Zeeschelde
Partners	Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO), Departement Landbouw en Visserij (LV), Vlaamse Landmaatschappij (VLM), Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) provincies Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Vlaams Brabant, De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid en Projectdirectie Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium (ProSes)
Projectstatus	vastgesteld, deelprojecten in voorbereiding en uitvoering
Doel	Het Sigmaplan is een pakket van maatregelen dat de veiligheid tegen overstroming van bewoners in het Zeescheldebekken in Vlaanderen moet vergroten. Het Zeescheldebekken is het gebied van de Schelde en bijrivieren Durme, Rupel, Kleine Nete, Grote Nete, Dijle en Zenne dat onder invloed staat van het getij. Naast bescherming tegen overstroming draagt het plan ook bij aan het halen van de natuurdoelstellingen in het Zeescheldegebied. Projecten in voorbereidingsfase: Kalkense MEersen, Vlassenbroekse Polder, Grote Wal-Kleine Wal-Zwijn, Dijlemonding, Durme en haar vallei, Grote Nete. In het kader van het Sigmaplan gaat de meeste aandacht thans uit naar de voorbereiding van het gebied Hedwige-Prosperpolder.
Stand van zaken, timing	geactualiseerd plan goedgekeurd juli 2005
Contact	www.sigmaplan.be

SL 8 Herover de fortengordel – concept Vesting Antwerpen	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Antwerpen
Projectstatus	Toekomstvisie voor de binnenste fortengordel rond de stad Antwerpen, als uitwerking van het ruimtelijk structuurplan van de provincie Antwerpen. Enerzijds draagt de studie bij tot concrete voorstellen voor de ontwikkeling van een belangrijk historisch patrimonium. Anderzijds heeft deze voorbereidende studie ook bijgedragen in het concrete afbakeningsproces van het grootstedelijk gebied Antwerpen.
Doel	De Brialmont-vesting is een systeem van forten en schansen. De bouw van deze fortenring rond Antwerpen begon in 1859 en liep tot 1914. Een binnenring van 8 forten lag op 5 à 6 km van de stad, een tweede ring van 22 forten lag op 10 tot 15 km buiten de stad. Overgebleven forten van de linie worden nu benut voor recreatieve en culturele functies. De belangrijkste elementen uit de studie voor de binnenste fortengordel zijn: strategisch gekozen functies voor alle forten, die niet los staan van elkaar (Concept Vesting Antwerpen); binding van elk fort met de gordel; binding van elk fort met de omgeving.
Contact	Veelre De Bock (veelre.debock@admin.provant.be)

SL 9 Startnota landschapspark De Voorkempen	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Antwerpen
Partners	Vlaamse overheid, gemeenten en verenigingen uit sectoren, natuur, landbouw, jacht en recreatie
Projectstatus	Uitvoeringsprogramma, geïntegreerde visie op open en groene ruimte en recreatie
Doel	Het samenwerkingsverband is opgericht om gezamenlijk te werken aan een duurzame verweving van natuur, landschap en recreatie in de Voorkempen. Het doel is bescherming van natuur en landschapswaarden en een kwaliteitsvolle beleving van het landschap voor wie woont of op bezoek komt in de Voorkempen.
Stand van zaken, timing	startnota, oktober 2005. Er zes streekprojecten in uitvoering: Antitankgracht, Brechtse Heide, recreatieve geleiding, communicatie, Countdown 2010 en Groen.
Contact	Lieve Janssens (lieve.janssens@admin.provant.be)

SL 10	Uitwerkingsplan Alphen-Chaam, Baarle Nassau, Rucphen en Zundert
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeenten, waterschap, e.a.
Projectstatus	Uitwerkingsplan van streekplan Noord-Brabant; toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Doel	Aangeven woon- en werklocaties
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader voor de ruimtelijke ontwikkeling van één van de regio's in West-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, december 2004
Contact	Merel Mulders (mmulders@brabant.nl)

SL 11	Reconstructieplan De Baronie
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeenten, waterschap, e.a.
Projectstatus	Regionaal beleidskader landelijk gebied en toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Doel	Verbetering en inrichting landelijk gebied
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader landelijk gebied voor één van de regio's in West-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, april 2005
Contact	Fred Schippers (fshipppers@brabant.nl)

SL 12 Uitwerkingsplan Breda-Tilburg	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeenten, waterschap, e.a.
Projectstatus	uitwerkingsplan van streekplan Noord-Brabant; toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Doel	Aangeven groengebieden, woon- en werklocaties
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader voor de ruimtelijke ontwikkeling van één van de regio's in West- en Midden-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, december 2004
Contact	Henk Spoelstra (hspoelstra@brabant.nl)

SL 13 Port of Brabant (Moerdijk)	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Nederlands Rijk, gemeente Moerdijk
Projectstatus	Herziening streekplan
Doel	Ontwikkeling grootschalig logistiek park waarvan 150 ha in oksel A16/A17 in combinatie met reservegronden van Shell en het intensiveren van het bestaande bedrijventerrein Moerdijk
Belang voor DeltaLandschap	Ontwikkeling en positionering van Moerdijk en omgeving als logistiek knooppunt
Stand van zaken, timing	Akkoord over realisatie tussen rijk, provincie en gemeente juni 2007
Contact	mjacobs@brabant.nl

SL 14 Uitwerkingsplan Drimmelen, Geertruidenberg en Moerdijk	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeenten, waterschap, e.a.
Projectstatus	Uitwerkingsplan van streekplan Noord-Brabant; toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Doel	Aangeven woon- en werklocaties
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader voor de ruimtelijke ontwikkeling van één van de regio's in West-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, december 2004
Contact	Ronald Kramps (rkramps@brabant.nl)

SL 15 Gebiedsplan Wijde Biesbosch	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeenten, waterschap, e.a.
Projectstatus	Regionaal beleidskader landelijk gebied en toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Doel	Verbetering en inrichting landelijk gebied
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader landelijk gebied voor één van de regio's in West-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, april 2005
Contact	Francis Witmer (fwitmer@brabant.nl)

SL 16 Ontwerp Transformatievisie Merwedezone	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Stuurgroep Transformatie Merwedezone
Partners	Provincie Zuid-Holland, Regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, Regio Drechtsteden, Waterschap Rivierenland, Gemeente Papendrecht, Gemeente Sliedrecht, Gemeente Graafstroom, Gemeente Hardinxveld-Giessendam, Gemeente Giessenlanden, Gemeente Gorinchem, Gemeente Alblasserdam, Gemeente Nieuw-Lekkerland
Projectstatus	De transformatievisie geeft na vaststelling richting aan de gewenste kwaliteitsslag voor de Merwedezone en het programma tot 2015, met een doorkijk naar de verdere toekomst.
Doel	Het document analyseert de ruimtelijke opgaven die van buitenaf op het gebied inwerken (positie in de regio), geeft aan op welke punten verbeteringen van de integrale kwaliteit nodig zijn (de analyse), waar de komende jaren ruimte voor gevonden moet worden (het programma) en hoe dat programma kan worden ingezet om de gewenste kwaliteitsslag te realiseren (de visie).
Stand van zaken, timing	De ontwerp-transformatievisie is vastgesteld door de stuurgroep Transformatie Merwedezone op 25 januari 2007. Na de communicatieronde worden de reacties uitgewerkt en wordt onder leiding van de stuurgroep een bestuurlijk concept van de definitieve transformatievisie opgesteld. Dit zal vergezeld gaan van een uitvoeringsstrategie. Beide worden voor besluitvorming aan de dagelijkse besturen voorgelegd. Daarna kan besluitvorming in de algemene besturen plaatsvinden, met het oog op wijzigingen van bestemmingsplannen en streekplannen en op de financiering.
Contact	Mw. K. Raap, projectleider (merwedezone@pzh.nl)

SL 17 Deltapoort	
Gebied en schaal	Regionaal, gebied Rotterdam-Zuid, IJsselmonde en Drechtsteden
Projectverantwoordelijke	Drechtsteden
Partners	gemeente Dordrecht, regio Drechtsteden, gemeente Rotterdam, stadsregio Rotterdam, Provincie Zuid-Holland en Havenbedrijf Rotterdam
Projectstatus	Actief
Doel	Herstellen internationale positie van de Deltapoort, het gebied tussen Rotterdam en de Drechtsteden. De Deltapoort is economisch en qua bevolkingsdichtheid fors gegroeid, maar kwalitatief achtergebleven. De stad en de regio hebben al ver uitgewerkte plannen om rivieroeveren nieuwe functies te geven. Er is in de gemeenten van de Deltapoort een langdurig proces van herstructurering gestart, met als doel een betere ruimtelijke structuur, een verbeterd woningaanbod, hoogwaardiger openbare ruimte, meer groenvoorzieningen en een aantrekkelijker uitstraling van deze bedrijvige steden en dorpen.
Belang voor DeltaLandschap	Het gebied Deltapoort is een belangrijke toegang tot zowel de Rijn-Schelde-Delta als de Rotterdamse regio en de Randstad. Het gebied wordt doorkruist door de belangrijke verbindingssassen A15 en A16. Het gebied is tot nu toe vooral ontwikkeld als logistieke verbindingsszone en als goedkope woonzone. Het gebied heeft veel potentie. Dordrecht heeft een zeehaven en de grootste binnenhaven van Nederland. Aan de andere kant kan het ook veel betekenen als het om groen en water gaat. Het wordt begrensd door 3 grote landschappen Hoekse Waard, Groene Hart en Biesbosch.
Stand van zaken, timing	Ambitiedocument is op 28 juni 2007 door het Bestuurlijk Kernteam Deltapoort en op 9 juli 2007 door het BPZ vastgesteld. Naar aanleiding hiervan is begonnen met een verdere uitwerking van het ambitiedocument. In dit document wordt aangegeven welke projecten op Deltapoort niveau aangepakt moeten worden en welke projecten prioriteit krijgen. Het vervolg van het project wordt eind 2007 vastgesteld.
Contact	Projectmedewerker G.W. (Gerdien) Muilman-Boersma, gemeente Dordrecht-Drechtsteden, (g.muilman-boersma@dordrecht.nl). Projectsecretariaat K. (Kitty) Lindner, gemeente Dordrecht- Drechtsteden (jj.lindner@dordrecht.nl)

SL 18 Ruimtelijk Plan Regio Rotterdam 2020	
Gebied en schaal	Gemeenten aangesloten bij Stadsregio Rotterdam
Projectverantwoordelijke	Stadsregio Rotterdam
Partners	provincie Zuid-Holland
Projectstatus	streekplan en een structuurplan
Doel	Regionaal kader gebiedgerichte en lokale projecten.
Stand van zaken, timing	Uitvoeringsprogramma en projecten voor de periode 2005-2020
Contact	www.rr2020.nl (rr2020@sr.rotterdam.nl)

SL 19 Havenplan 2020	
Gebied en schaal	Havengebied Rotterdam
Projectverantwoordelijke	Gemeente Rotterdam
Partners	"Gemeentelijk Havenbedrijf, de Ontwikkelingsmaatschappij
Stadshavens Rotterdam en medeoverheden"	
Projectstatus	Beleidsplan op hoofdlijnen
Doel	Versterking internationale concurrentiepositie van het haven- en industriecomplex, versterking van de economische structuur van stad en regio en verbeteren ruimtelijke kwaliteit en woon- en leefmilieu van de regio.
Belang voor DeltaLandschap	Kader voor ruimtelijke ontwikkelingen Havengebied Rotterdam
Stand van zaken, timing	Vastgesteld september 2004
Contact	info@portofrotterdam.com

SL 20	Visie en durf
Gebied en schaal	Havengebied Rotterdam en omgeving
Projectverantwoordelijke	Gemeente Rotterdam
Partners	milieuorganisaties Stichting Natuur en Milieu, Vereniging Natuurmonumenten en Concept
Projectstatus	Convenant, voortraject van Project Mainportontwikkeling Rotterdam
Doel	De ondertekenaars hebben hierin afspraken gemaakt over een integraal pakket van maatregelen voor de verbetering van de Rotterdamse regio. De inzet daarbij is een sterkere en gedifferentieerdere economie, meer natuur en een florerende stad.
Stand van zaken, timing	Vastgesteld 2000
Contact	www.maasvlakte2.nl

Projecten / initiatieven

SL a	Regionaal Landschap Houtland
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	vzw Regionaal Landschap Houtland
Partners	samenwerkingsverband van de provincie West-Vlaanderen; de gemeenten Beernem, Brugge, Damme, Jabbeke, Oostkamp, Torhout, Wingene en Zedelgem; de erkende natuurverenigingen; de erkende landbouworganisaties; de recreatieve verenigingen; de Wildbeheereenheden; de Vlaamde overheid en de polderbesturen
Projectstatus	Een regionaal landschap is een streek met een eigen identiteit en met belangrijke natuur- en landschapswaarden. Er worden activiteiten ontwikkeld rond duurzame streekontwikkeling op basis van de actuele en potentiële kwaliteiten van de natuur, het landschap en de streekidentiteit.
Doel	De vzw Regionaal Landschap Houtland is opgericht om zorg te dragen voor het karakteristieke landschap en de natuurwaarden van deze streek. Dit gebeurt door verspreiding van informatie o.a. via deze website, door de bevordering van natuureducatie en natuurgerichte recreatie, en door natuur- en landschapsprojecten op het terrein zelf.
Contact	www.rlhoutland.be

SL b Oude Dokken Gent	
Gebied en schaal	lokaal, stadsdeel
Projectverantwoordelijke	Stad Gent
Projectstatus	stadsontwikkelingsproject
Doel	Een historische site in het noorden van Gent met indrukwekkende dokken (het Houtdok, het Handelsdok en het Achterdok) wordt omgetoverd tot een hedendaagse woonwijk aan het water. Het project zal gerealiseerd worden met verschillende private en publieke partijen.
Stand van zaken, timing	prijsvraag stadsontwerp gelanceerd in april 2004, Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP), mobiliteitseffectenrapport (MOBER) en milieueffectrapportage (MER) in opmaak
Contact	www.agsob.be ; www.scharnierproject.be

SL c Regionaal Landschap Schelde-Durme	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Regionaal Landschap Schelde-Durme vzw
Partners	samenwerkingsverband tussen enerzijds de provincie Oost-Vlaanderen en de negen steden en gemeenten uit de streek en anderzijds de belangengroepen uit de regio met aandacht voor natuur en milieu, recreatie, landbouw, cultuur,...
Projectstatus	Een regionaal landschap is een streek met een eigen identiteit en met belangrijke natuur- en landschapswaarden. Er worden activiteiten ontwikkeld rond duurzame streekontwikkeling op basis van de actuele en potentiële kwaliteiten van de natuur, het landschap en de streekidentiteit.
Doel	Sinds het voorjaar van 2006 is voor het Regionaal Landschap Schelde-Durme een samenwerkingsverband ontstaan op initiatief van de Provincie Oost-Vlaanderen en de betrokken gemeenten. Het Regionaal Landschap Schelde-Durme wil een groot publiek sensibiliseren voor de natuurlijke, de landschappelijke en de cultuurhistorische waarden van de streek. Dit doen wij door ons in te zetten om het streekeigen karakter en de typische natuur- en landschapswaarden van de regio te beschermen.
Contact	www.rlsd.be

SL d Schelde-landschapspark	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Stuurgroep van publieke partners en consortium 3EW8
Partners	25 Vlaamse Scheldegemeenten, provincie Antwerpen, provincie Oost-Vlaanderen en het Vlaams Gewest
Projectstatus	Project in het kader van de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium. Bestuurlijke samenwerking die ertoe moet leiden dat projecten op gebied van natuur, landschap, stedenbouw, landbouw en infrastructuur versneld kunnen worden uitgevoerd.
Doel	Het vormen van een aanspreekpunt voor de gewestelijke en provinciale overheden met betrekking tot de ontwikkelingen langs de Zeeschelde en Durme. Het realiseren van samenwerkingsverbanden tussen verschillende gemeenten, steden en provincies. Een optimale inpassing van diverse projecten binnen een globale visie voor de regio.
Contact	www.schelde-landschapspark.be

SL e Het Eilandje Antwerpen	
Gebied en schaal	lokaal, stadsdeel
Projectverantwoordelijke	Stad Antwerpen
Projectstatus	stadsontwikkelingsproject. Het Masterplan is de stedenbouwkundige basis voor verdere ontwikkeling van het gebied. Het wordt verder gedetailleerd in het Beeldkwaliteitplan voor de Buitenruimte, Beeldkwaliteitplan voor de Architectuur, het Groenplan en het Waterplan. De financiële en organisatorische aspecten worden vastgelegd in een Publiek Private Samenwerking (PPS) en financieel plan. Al deze plannen worden juridisch bekrachtigd in het Bijzonder Plan van Aanleg (BPA).
Doel	Even ten noorden van het centrum van Antwerpen ligt Het Eilandje, een overgebleven deel van de oude haven. Op het Eilandje zijn monumentale pakhuizen, drijfdokken en sluisgebouwen nog aanwezig. Het Eilandje wordt geleidelijk aan getransformeerd tot een jonge woon-, werk- en uitgaanswijk waarbij de karakteristieke bebouwing grotendeels behouden blijft. Hier en daar zijn pakhuizen omgebouwd tot wooncomplex. Vooral rond de Londenstraat en de Napoleonskaai is een groot assortiment van restaurants en cafés ontstaan.
Stand van zaken, timing	deels uitgevoerd, geplande projecten
Contact	www.antwerpen.be

SL f Stadshavens Rotterdam	
Gebied en schaal	lokaal, stadsdeel
Projectverantwoordelijke	Gemeente Rotterdam (Rijn- en Maashaven en het Merwe-/Vierhavensgebied) en het Havenbedrijf Rotterdam (Eem- en Waalhaven en het RDM-terrein)
Projectstatus	Vernieuwing en herontwikkeling van het stadshavensgebied
Doel	Meer werkgelegenheid, compacte verstedelijking, kwaliteitsverbetering in de leef- en werkomgeving en nieuwe oplossingen voor de milieu- en wateropgave zijn de uitdagingen die worden aangepakt. De uitvoering start in vier deelgebieden: Waalhaven-Oost, RDM-terrein en het Rijn-/Maashavengebied en Merwe/Vierhavengebied. Concreet gaat het om investeringen in bereikbaarheid (infrastructuur), milieumaatregelen, cultuurhistorisch erfgoed, buitenruimte en verbindingen met bestaand stedelijk gebied.
Stand van zaken, timing	Uitvoeringsprogramma 2007-2010 vastgesteld
Contact	www.stadshavensrotterdam.nl

SL g ROM-Rijnmond	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	De samenwerkende partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een groot aantal verschillende programma's en projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en kwaliteit, milieu, energie en grondstoffen en bereikbaarheid.
Partners	Aan het (bestuurs)platform nemen o.a. ministeries, provincie, stadsregio, gemeenten, havenbedrijf en Kamer van Koophandel deel.
Doel	ROM-Rijnmond werkt sinds 1993 aan versterking van de mainport Rotterdam én kwaliteit van de leefomgeving in de regio Rijnmond.
Stand van zaken, timing	De samenwerking is verzekerd tot 2010.
Contact	www.rom-rijnmond.nl

SL h Beeldkwaliteit Haven Rotterdam	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Havenbedrijf Rotterdam
Partners	Nederlands Architectuurinstituut
Projectstatus	onderzoek naar beeldkwaliteit van de haven, resulterend in meerjarenprogramma
Doel	Zes architectenbureaus werd gevraagd een visie op de beeldkwaliteit van de haven te ontwikkelen. Op basis van alle ontwerpen is een meerjarenprogramma opgesteld, opgebouwd uit 4 pijlers: het gezicht van de haven; de haven experience; de attractieve haven en de haven van de toekomst.
Stand van zaken, timing	resultaat ontwerp opgave najaar 2007
Contact	h.harms@portofrotterdam.com www.havenvandetoekomst.nl

5 | Blauwgroene Hart

Beleidsplannen / studies

H 1	Delta In Zicht
Gebied en schaal	Nederlandse Deltawateren
Projectverantwoordelijke	Provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland
Partners	V&W, VROM, LNV, waterschappen, gemeenten, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties
Projectstatus	Integrale visie op de deltawateren
Doel	Verbeteren beleid voor de deltawateren
Belang voor DeltaLandschap	Voornameijk van belang voor inzicht in ruimtelijke aspecten Nederlands waterbeleid
Stand van zaken, timing	Vastgesteld februari 2003
Contact	www.delta-wateren.nl

H 2 Kracht van de Delta	
Gebied en schaal	Nederlandse Deltawateren
Projectverantwoordelijke	Provincies Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland, verenigd in de Deltaraad
Partners	V&W, VROM en LNV
Projectstatus	Visie op duurzame deltaxwateren en aanzet voor concrete projecten.
Doel	Opgaven voor het behouden en versterken van de Zuidwestelijke Delta: het garanderen van veiligheid en kustverdediging gelet op de klimaatsverandering, het raakvlak tussen economische ontwikkeling en opwaardering van natuur en water. De agenda 'Kracht van de Delta' vormt het uitgangspunt voor een op te stellen uitvoeringsprogramma, waarin nadere invulling wordt gegeven aan de projecten.
Belang voor DeltaLandschap	Geeft inzicht in beleid voor natuur- en waterkwaliteit in deltaxwateren
Stand van zaken, timing	vastgesteld juni 2006
Contact	Deltateam (rmw@zeeland.nl)

H 3 Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (ProSes 2010)	
Gebied en schaal	Schelde-estuarium
Projectverantwoordelijke	Nederlandse en Vlaamse regering
Partners	havenbesturen, lokale en regionale overheden, natuurverenigingen, bedrijfsleven en landbouworganisaties
Projectstatus	transnationale overeenkomst met uitwerkingsplannen
Doel	De ontwikkelingsschets geeft op strategisch niveau aan welke projecten en maatregelen moeten worden gerealiseerd om ervoor te zorgen dat de Schelde in 2010 veilig, toegankelijk en natuurlijk is. Startpunt diverse studies en uitvoeringsprojecten. O.a. verdieping Westerschelde tot 13.10m en verbeteren natuurlijkheid Schelde-estuarium.
Belang voor DeltaLandschap	Beleidsthema's veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid mede gericht op landschap
Stand van zaken, timing	vastgesteld maart 2005
Contact	www.ontwikkelingsschets2010.be / ~.nl

H 4 Landschapsontwikkelingsplan Goeree-Overflakkee	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Zuid-Holland
Partners	Diverse gemeenten en Waterschap Goeree-Overflakkee
Projectstatus	Landschapsontwikkelingsplan en toetsingskader voor streekplan
Doel	Formuleren landschappelijke randvoorwaarden voor ontwikkelingen
Belang voor DeltaLandschap	Basisinformatie en ontwikkelingsvisie op gebied van landschap
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, 5 februari 2003
Contact	www.wshd.nl

H 5 Cultuurhistorische hoofdstructuur Zuid-Holland regio Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Zuid-Holland
Projectstatus	Informatiekaart cultuurhistorische waarden
Doel	Overzichtskaart op hoofdlijnen van het cultureel erfgoed
Belang voor DeltaLandschap	Basisinformatie op gebied van archeologie, cultuurhistorie en landschap
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, december 2002
Contact	CHS@pzh.nl

Projecten / initiatieven

H a		Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Zuidwest Zeeland
Gebied en schaal		Regionaal
Projectverantwoordelijke		Provincie Zeeland
Partners		gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties
Projectstatus		Zuiwest-Zeeland is één van de 20 Nationale Landschappen in Nederland.
Doel		Het Nationaal Landschap bestaat uit drie gebieden in Zeeland; Walcheren, Zuid-Beveland en West Zeeuws-Vlaanderen. Een landschapsvisie en uitvoeringsprogramma zijn opgesteld. Met behulp van de subsidieregeling ILG wordt met name geïnvesteerd in de aanleg van landschapselementen, herstel van cultuurhistorische waarden en nieuwe mogelijkheden voor toeristisch-recreatief medegebruik.
Stand van zaken, timing		Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Zeeland op 11 juli 2006
Contact		nationaallandschap@zeeland.nl

H b		Gebiedsproject Rondom het Veerse Meer
Gebied en schaal		Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke		Provincie Zeeland
Projectstatus		Gebiedsvisie met uitvoeringsprogramma
Doel		De gebiedsvisie schetst de toekomst van het gebied en de activiteiten die nodig zijn om deze toekomst te bereiken. Bij de visie hoort een uitvoeringsprogramma. Projecten zorgen voor een betere waterkwaliteit in het meer, een netwerk van toeristische attracties, nieuwe ligplaatsen en een kwekerij voor zee-aas. Een aantal deelprojecten is uitgevoerd, o.a. aanleg van doorlaatmiddel waardoor waterkwaliteit sterk is verbeterd en een samenhangend netwerk van multimodale toeristische voorzieningen en fietsroutes.
Stand van zaken, timing		Visie vastgesteld 2004, projecten in uitvoering
Contact		provincie.zeeland.nl/recreatie/veersemeer (infocentrum@zeeland.nl)

H c Westerschelde ContainerTerminal	
Gebied en schaal	Lokaal met regionale impact
Projectverantwoordelijke	Zeeland Seaports
Partners	Provincie Zeeland, gemeente Vlissingen
Projectstatus	In februari 2007 heeft Provinciale Staten Zeeland besloten dat de procedure voor de aanleg van de Westerschelde Container Terminal kan starten, mits een nadere analyse uitwijst dat de onderliggende stukken inderdaad voldoen aan de eisen die aan een zorgvuldig besluit over de WCT ten grondslag moeten liggen. Hierbij worden ook de huidige ontwikkelingen met mogelijke containeractiviteiten in Vlissingen-Oost betrokken. Als uit de analyse geen verdere belemmeringen volgen, worden de voorbereidingen gestart om het Omgevingsplan van de provincie Zeeland en het bestemmingsplan van de gemeente Vlissingen te wijzigen. Bij beide procedures is inspraak mogelijk, alsmede bezwaar op besluiten. Uitgaande van een behandeling bij de Raad van State van een beroep tegen het wijzigen van het bestemmingsplan, kan de WCT op zijn vroegst in 2012 in bedrijf gaan.
Doel	Zeeland Seaports ontwikkelt een deepseaterminal, bekend onder de naam Westerschelde Container Terminal (WCT) met een afmeting van ongeveer 2.000 X 450 meter. De overslagcapaciteit is circa 2 miljoen containers per jaar. Aan de kade is, onafhankelijk van het tij, ruimte voor 5 deepsea containerschepen en de terminal is voorzien van goede binnenvaartfaciliteiten. Bij dit project is grootschalige aanleg van natuur voorzien.
Contact	www.wctvlissingen.nl

H d Klimaatbos Schouwen	
Gebied en schaal	Lokaal met regionale uitstraling
Projectverantwoordelijke	provincie Zeeland, energiebedrijf DELTA, Dienst Landelijk Gebied, Staatsbosbeheer, gemeente Schouwen-Duiveland en gebiedscommissie Schouwen-West
Projectstatus	Overeenkomst getekend juni 2007
Doel	In het duinzoomgebied bij Renesse wordt een 23 hectare groot zogeheten klimaatbos aangelegd ter compensatie van CO ₂ uitstoot. De aanleg zorgt voor compensatie van de CO ₂ uitstoot van 2600 huishoudens.
Contact	www.zeeland.nl

H e Volkerak-Zoommeer	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Partners	Provincies Zuid-Holland, Zeeland en Noord-Brabant; waterschappen Hollandse Delta, Brabantse Delta, Zeeuwse Eilanden; gemeentes Tholen, Oostflakkee, Moerdijk, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Bergen op Zoom en Steenbergen
Projectstatus	Planstudie gericht op periode tot 2015 met maatregelen die op korte termijn getroffen kunnen worden
Doel	Dit project heeft tot doel structurele oplossingen voor de problematiek in het Volkerak-Zoommeer te ontwikkelen, die op de lange termijn (2040) tot een duurzaam functionerend ecosysteem in het Volkerak-Zoommeer leiden. Uit eerdere studies kwam een beperkt aantal kansrijke oplossingsrichtingen naar voren. Ook werd duidelijk, dat een structurele aanpak van de problematiek, alleen mogelijk is met ingrijpende maatregelen. Daarom is besloten om het project in twee delen uit te voeren. Het eerste deel van de studie richt zich vooral op maatregelen, waarbij de blauwalgenproblematiek leidend is. Hierbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van snel realiseerbare maatregelen, zoals het inlaten van zoet of zout water via de bestaande infrastructuur. De bedoeling is de condities in het Volkerak-Zoommeer op de middellange termijn (tot het jaar 2015) zodanig te verbeteren, dat de kans op ongewenste bloei van blauwalgen zo klein mogelijk wordt.
Stand van zaken, timing	Er lopen diverse studies.
Contact	www.volkerakzoommeer.nl

6 | Deltasingel

Beleidsplannen / studies

S 1 Strategisch plan haven Zeebrugge	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Vlaamse overheid
Projectstatus	leidraad voor maatregelen die de havens hun functie van door het gewest aangewezen strategische poort laat vervullen.
Doel	Economische expansie van haven mogelijk maken, met zuinig ruimtegebruik, bescherming van omliggende woonzones en behoud en versterking van ecologische infrastructuur binnen en buiten de havengebieden. De doelen worden vertaald in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Kernbeslissingen: 1 - Uitbouw van de kusthaven in meerdere ruimtelijke kamers ; 2 - Aanbieden van een multimodale ontsluitingsinfrastructuur; 3&4 - Verdere uitbouw van het onderliggend wegnnet in de haven en de omgeving van de haven; 5 - Omgaan met de elementen van de natuurlijke structuur en de ecologische infrastructuur; 6 - Leefbare dorpen en stadswijken; 7 - Zichtbare en gastvrije haven (toeristisch-recreatief medegebruik); 8 - Verbeteren van de beeldkwaliteit en het imago van de haven; 9 - Rol van het havenbestuur ten aanzien van de lokale besturen en bewoners; 10 - Omgaan met onderhoudsbaggerspecie en grondoverschot bij haveninfrastructuurwerken; 11 - Milieuhygiënische en milieuveilige haven; 12 - (Sociaal) veilige haven; 13 - Opvolging strategisch plan
Stand van zaken, timing	9 december 2004 heeft West-Vlaanderen het Strategisch plan voor de haven van Zeebrugge overhandigd aan het Vlaams Gewest
Contact	

S 2 Dijkenplan voor de Zwinstreek	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Provincie West-Vlaanderen
Projectstatus	Visie en actieplan
Doel	Het uitwerken van een visie op de dijken die geen waterkerende functie meer bezitten in de Zwinstreek: de revalorisatie van dijken als erfgoedelementen, de opwaardering als ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang en de verbetering van de natuurverbindingsfunctie.
Belang voor DeltaLandschap	Detailinformatie landschap en cultuurhistorie Zwinstreek
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, maart 2003
Contact	www.west-vlaanderen.be

S 3 Grensoverschrijdend plan van aanpak voor het Zwin en omstreken	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	In Nederland: Provincie Zeeland In Vlaanderen: Vlaams gewest en provincie West Vlaanderen
Partners	gemeenten Knokke-Heist, Cadzand en Sluis
Projectstatus	Project in het kader van Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium
Doel	Rond het Zwin spelen ontwikkelingen op het gebied van veiligheid, waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie en infrastructuur. Omdat dit gebied op Vlaams en op Nederlands grondgebied ligt, vragen deze ontwikkelingen om een grensoverschrijdende aanpak.
Stand van zaken, timing	Eerste verkennende gesprekken 2007
Contact	www.ontwikkelingsschets2010.be / ~.nl

S 4 Forten en verdedigingswerken in het Oost- en West-Vlaamse Krekengebied	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincies Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen
Projectstatus	Inventarisatie van ecologische en cultuurhistorische waarden
Doel	Kader voor behoud en ontwikkeling forten/kreken/linies
Belang voor DeltaLandschap	Basisinformatie ecologie en cultuur; tevens uiteenzetting beleidskader
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, februari 2004
Contact	www.oost-vlaanderen.be www.west-vlaanderen.be

S 5 Gebiedsvisie natuurverbindingsgebieden in het Meetjeslandse Krekengebied	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen
Partners	Gemeenten, Vlaamse Gewest, polderbesturen
Projectstatus	Gebiedsvisie
Doel	Verbinden waardevolle natuurkernen (kreken, dijken) in het krekenslandschap in St Laureins en Assenede
Stand van zaken, timing	Gebiedsvisie is afgewerkt. De uitvoering gebeurt momenteel eerder op ad hoc basis
Contact	Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, dienst Planning en Natuurbehoud

S 6 Studie bosuitbreiding Meetjesland	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen, Vlaams Gewest afdeling Bos en Groen, Streekplatform Meetjesland
Projectstatus	Afbakening gebieden voor bosuitbreiding
Doel	Afbakening gebieden voor bosuitbreiding
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, juli 2003
Contact	T. Vitse (theophile.vitse@lne.vlaanderen.be)

S 7 Maritieme toegankelijkheid kanaalzone Gent-Terneuzen (KGT 2008)	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Initiatiefnemer: Technische Scheldec commissie (TSC); In Nederland: Rijkswaterstaat; In Vlaanderen: afdeling Maritieme Toegang departement Mobiliteit en Openbare Werken
Projectstatus	Op 11 maart 2005 hebben Vlaanderen en Nederland een Derde Memorandum van Overeenstemming ondertekend met betrekking tot de onderlinge samenwerking ten aanzien van het Schelde-estuarium. In dit memorandum wordt het aspect van de maritieme toegankelijkheid van de Kanaalzone Gent-Terneuzen meegenomen. Door het opnemen van dit aspect heeft de Technische Scheldec commissie beslist om de projectgroep "Verkenning van de maritieme toegankelijkheid Kanaalzone Gent-Terneuzen in het licht van de logistieke potentie" (KGT2008) op te richten. De projectgroep staat onder leiding van een Vlaamse en Nederlandse projectmanager. Momenteel zijn vier studies en een inventarisatie van milieuaspecten afgerond. Zij vormen de basis voor de probleemanalyse.
Doel	De projectgroep kreeg van de Technische Schelde Commissie de volgende opdracht: "Verken de problematiek van de maritieme toegankelijkheid van de Kanaalzone Gent-Terneuzen, in het licht van de logistieke potentie van deze kanaalzone en de mogelijke oplossingsvarianten, zodat voorwaarden geschapen kunnen worden voor de wenselijke en noodzakelijke economische ontwikkeling van de Kanaalzone Gent-Terneuzen in het algemeen, en de havengebonden cluster van activiteiten in het bijzonder."
Stand van zaken, timing	De projectgroep heeft de opdracht om in september 2008 te komen met voorstellen voor besluitvorming door beide landen omtrent nut en noodzaak van aanpassing aan de maritieme toegankelijkheid van de Kanaalzone Gent-Terneuzen.
Contact	www.kgt2008.be / ~.nl

S 8 Strategisch plan Gentse Kanaalzone	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Projectbureau Gentse Kanaalzone / Provincie Oost-Vlaanderen
Projectstatus	Leidraad voor maatregelen die de havens hun functie van door het gewest aangewezen strategische poort laat vervullen
Doel	Centraal element in dit strategisch plan is het garanderen van de economische ontwikkeling en van de nautische toegankelijkheid van de kanaalzone, beide rekening houdend met de andere in de kanaalzone aanwezige elementen zoals wonen, landschap, milieu.
Stand van zaken, timing	goedgekeurd door de gemeenten Evergem, Gent, Zelzate, het Gentse havenbedrijf en de provincie Oost-Vlaanderen. In november 2007 overhandigd aan Vlaams Minister-President Kris Peeters.
Contact	www.gentsekanaalzone.be

S 9 Grensoverschrijdende visie Beveren-Hulst	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Zeeland, Provincie Oost-Vlaanderen, gemeente Beveren en gemeente Hulst
Projectstatus	Het project 'Grensoverschrijdende Ontwikkelingsvisie Beveren-Hulst' is een project dat voortvloeit uit de 'Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium' (OS2010). Daarin staan besluiten die werden vertaald in 26 projecten om de veiligheid tegen overstromingen, de maritieme toegankelijkheid en de natuur in het Schelde-estuarium te verbeteren
Doel	In het grensgebied Beveren-Hulst aan planvorming en -uitvoering te doen rond grensoverschrijdende ontwikkelingen m.b.t. veiligheid, waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie en infrastructuur. In ruime zin gaat het om een zone parallel aan en ten zuiden van de Westerschelde begrensd door E17, Antwerpen en de Kanaalzone Gent-Terneuzen.
Stand van zaken, timing	Gefaseerde aanpak vanaf medio 2007; waarbij het planningsproces zo kort mogelijk wordt gehouden en er een continue afstemming plaatsvindt met de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010
Contact	www.ontwikkelingsschets2010.be / ~.nl

S 10 Strategisch plan haven Antwerpen	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Vlaamse overheid
Partners	Op beide oevers behoren een waaier aan overheden en private actoren (bedrijfsleven, milieubeweging, landbouw organisaties, schippers enz.) tot de partners in het plan-ningsproces.
Projectstatus	Leidraad voor maatregelen die de havens hun functie van door het gewest aangewe-zen strategische poort laat vervullen
Doel	Doel is het afbakenen van het havengebied en het vaststellen van de zones waar nog economische ontwikkeling in de toekomst kan plaatsgrijpen. Essentiële bouwstenen in het proces zijn: overleg opstarten tussen vele instanties en besturen, een samen-hangende, geïntegreerde visie ontwikkelen op het projectgebied (voor Linkerschel-deoever in voorjaar 2004 reeds vastgelegd in ondertekende Geactualiseerde Principes voor het Strategisch plan), de samenhang optimaliseren tussen de infrastructuur in het gebied (water- en wegeninfrastructuur, bedrijventerreinen inplanten en optima-liseren, instrumentarium aanreiken voor een zuinig en duurzaam ruimtegebruik) en leefbaarheid verhogen voor omliggende dorpen en nieuwe natuurgehelen creëren in overeenstemming met de Europese speciale natuurbeschermingszones.
Stand van zaken, timing	Sinds 1998 loopt een strategisch planningsproces voor het Linkerscheldeoevergebied. Sinds midden 2001 is met een soortgelijk planningsproces op Rechteroever aan een inhaalbeweging begonnen. In 2004 waren de beide strategische plannen van Rechter-en Linkeroever ver genoeg gevorderd om tot de geleidelijke integratie over te gaan. De processen lopen onder coördinatie van de respectievelijke provinciegouverneurs. Dit geïntegreerde verhaal is sinds februari 2006 onderwerp van een milieueffectenrap-port, (plan-MER), die eind 2007 zal worden afgerond. In 2008 zal het RUP ter afbake-ning van het havengebied worden gefinaliseerd.
Contact	Marjan Van Avermaet (marjan.van.avermaet@oost-vlaanderen.be) Paul Gobel -Van Damme (paul.gobel-vandamme@admin.provant.be)

S 11 Streefbeeldstudie A12	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Agentschap Infrastructuur Antwerpen, Departement Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (voorheen AROHM/ARP)
Projectstatus	Er lopen verschillende verkeerstechnische studies: het bestuur dringt aan op het gelijkstellen van de verschillende visies.
Doel	Inrichting als hoofdweg tussen Antwerpen –Bergen Op Zoom – Rotterdam.
Stand van zaken, timing	Nog geen definitieve vaststelling
Contact	

S 12 Gebiedsplan Landschapspark Kempen-Zeeland	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Gemeente Woensdrecht
Partners	Het gebied van het Landschapspark is gelegen in de Nederlandse gemeenten Woensdrecht, Reimerswaal en de Vlaamse gemeenten Antwerpen en Stabroek. De samenwerking tussen de in het gebied gelegen gemeenten is bekrachtigd in het Gemeenschappelijk Orgaan Landschapspark Kempen-Zeeland (op grond van de Benelux-Overeenkomst van 12 september 1986 inzake grensoverschrijdende samenwerking).
Projectstatus	In het gebiedsplan van 2005 zijn ambities voor 2016 opgenomen. Voor het gebied (verdeeld in drie poldergebieden en de Zoom) is een structuurschets opgesteld, welke een ruimtelijke visie geeft op het grensgebied tussen de provincies Antwerpen, Noord-Brabant en Zeeland.
Doel	Het geven van de aanzet voor nieuwe initiatieven voor behoud van waardevolle ruimtelijke eenheden & structuren & benadrukken van landschappelijke, natuurlijke & recreatieve kwaliteiten.
Contact	

S 13 Uitwerkingsplan Brabantse Buitensteden en Woensdrecht	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeenten, waterschap, e.a.
Projectstatus	Uitwerkingsplan van streekplan Noord-Brabant; toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Doel	Aangeven woon- en werklocaties
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader voor de ruimtelijke ontwikkeling van één van de regio's in West-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, december 2004
Contact	Henk Spoelstra (hspoelstra@brabant.nl)

S 14 Uitwerkingsplan regio Halderberge en Steenberg	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeenten, waterschap, e.a.
Projectstatus	Uitwerkingsplan van streekplan Noord-Brabant; toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader voor de ruimtelijke ontwikkeling van één van de regio's in West-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, december 2004
Contact	Ronald Kramps (rkramps@brabant.nl)

S 15 Gebiedsplan Brabantse Delta	
Gebied en schaal	Provinciaal
Projectverantwoordelijke	Gebiedscommissie Brabantse Delta
Partners	Leden commissie
Projectstatus	Regionaal beleidskader landelijk gebied en toetsingskader ruimtelijke ontwikkelingen
Doel	Verbetering en inrichting landelijk gebied
Belang voor DeltaLandschap	Regionaal beleidskader landelijk gebied voor één van de regio's in West-Brabant en basisinformatie op regionale schaal
Stand van zaken, timing	Vastgesteld, april 2005
Contact	Walter Elemans (welemans@brabant.nl)

S 16 Routeontwerp A4	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Partners	VROM, EZ en LNV, medeoverheden en maatschappelijke organisaties
Projectstatus	Voor vier routes - A2, A27, A12 en A4 - visies op weg en omgeving.
Doel	Het creëren van samenhang en continuïteit in wegarchitectuur in combinatie met het karakter van de omgeving. Het behouden, versterken en ontwikkelen van identiteit en afwisseling van landschappen in de omgeving van de weg. Het realiseren van effectieve samenwerking tussen partijen op het vlak van wegontwerp en gebiedsontwikkeling. De A4 verenigt alle kenmerken van het snelwegennet, variërend van hoogstedelijke centra tot open en uitgestrekte polderlandschappen. Deze verscheidenheid is uitgewerkt in de visie Deltaroute, waarbij de relatie tussen de A4 en de steeds wisselende landschappen en tussen de landschappen onderling is uitgewerkt. De visie biedt concrete voorbeelduitwerkingen en richtlijnen voor inrichting
Belang voor DeltaLandschap	Integrale benadering ontwerp infrastructuur, uitgangspunt voor concrete projecten.
Stand van zaken, timing	Implementatie in 2007 en 2008.
Contact	www.routeontwerp.nl

S 17 Project Mainportcorridor Zuid (PMZ)	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Partners	Private partijen, maatschappelijke organisaties en medeoverheden
Projectstatus	In november 2007 ondertekening van de Intentieverklaring Mainportcorridor Zuid tussen de publieke partners. Dit is een eerste stap in de richting van het Convenant Mainportcorridor Zuid. Het Convenant zal de gezamenlijke publieke afspraken bevatten ten behoeve van de marktuitleiding voor het project.
Doel	De bereikbaarheid over de weg, voor met name het vrachtvervoer, sterk verbeteren tussen de mainports Rotterdam en Antwerpen. De projectdirectie streeft dit doel na door middel van (nieuwe) vormen van publiek-private samenwerking; de samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven. Van deze kwaliteitssprong profiteren de mobiliteit, de economie en het milieu in de hele corridor.
Stand van zaken, timing	In april 2006 heeft Platform PMZ minister Peijs van Verkeer en Waterstaat geadviseerd ten behoeve van de besluitvorming over de scope van PMZ. In antwoord op dit advies van Platform PMZ, heeft de minister op 25 september 2006 de scope van PMZ vastgesteld. De start marktverkenning is gestart in het voorjaar van 2007. Een marktuitleiding, voor de op te starten publiek-private samenwerking, zal naar verwachting in 2008 plaatsvinden.
Contact	www.p mz-rws.nl

Projecten / initiatieven

S a		Project Leefbare Haven Zeebrugge
Gebied en schaal		Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke		Provincie West-Vlaanderen
Partners		stad Brugge, Havenbedrijf Zeebrugge, Westtoer, gemeente Knokke-Heis
Projectstatus		projectstuurgroep coördineert maatregelen op vlak van milieu, natuur, landschap, toerisme, recreatie, woon-werkverkeer, erfgoed en leefbaarheid
Doel		Actief meewerken aan de ontwikkelingen in het kader van het Strategisch Plan haven Zeebrugge, met specifieke aandacht voor de uitwerking binnen de 'zachte' sectoren. Er wordt gewerkt aan de opmaak van een landschapsplan, een geïntegreerd omgevingsplan voor het buitengebied van de achterhaven van Zeebrugge.
Stand van zaken, timing		Halfweg 2008 moet het landschapsplan klaar zijn
Contact		Jeroen Van Waeyenberge (Jeroen.Van_Waeyenberge@west-vlaanderen.be)

S b		Herinrichting en uitbreiding van het Zwin
Gebied en schaal		Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke		In Nederland: Provincie Zeeland; In Vlaanderen: Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, in samenwerking met agentschap Natuur en Bos
Projectstatus		project in het kader van de 'Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium' (OS2010)
Doel		De herinrichting en uitbreiding van het Zwin zal bestaan uit verschillende maatregelen. Het landinwaarts verplaatsen van dijken in een gedeelte van de Willem Leopold polder is er hier één van. Dit project sluit aan bij het bestaande initiatief van de Internationale Zwincommissie om een oplossing te zoeken voor de verzandingsproblematiek. Door de herinrichting en uitbreiding van het Zwin, voor een klein gedeelte op Nederlands grondgebied, ontstaat een aaneengesloten gebied voor getijdennatuur.
Stand van zaken, timing		Het Landbouweffectrapport voor het Zwin is afgerond. Internationaal MER Zwin in opmaak. Actiecomités aan beide zijden van de grens én de gemeente Knokke-Heist, waar een motie 'tegen de ontpoldering van het Zwin' werd aangenomen, tekenen bezwaar aan tegen de uitvoering van het project.
Contact		www.ontwikkelingsschets2010.be / ~nl

S c Grensoverschrijdend Krekenproject	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Waterschap Zeeuws-Vlaanderen
Partners	Gemeente Maldegem, Gemeente Sluis, Provincie Oost-Vlaanderen, Provincie Zeeland
Projectstatus	Het grensoverschrijdend beleidsplan krekengebied wordt gefaseerd uitgevoerd. Er zijn drie deelprojecten via de Euregio Scheldemond gesubsidieerd onder Interreg I, II en III.
Doel	Het project is een uitvoeringsproject met als doelstelling op verschillende locaties de aantrekkelijkheid en de leefomgeving van het grensoverschrijdend en grensvormend krekengebied te verbeteren. Het project richt zich op bescherming en herstel van natuur en landschap in het grensgebied. In de projectfase maart 2005 - februari 2008 zijn volgende onderdelen opgenomen: uitbaggeren/saneren van de Meulenkreek op de grens nabij Middelburg na het saneren van de lozingsbronnen. Het natuurvriendelijk inrichten van de Meulenkreek en de Papenkreek. Het aanleggen van kerkpaden.
Contact	www.wszv.nl

S d Staats-Spaanse Linies	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie West-Vlaanderen
Partners	Natuurpunt vzw, stad Damme, Vlaamse Gemeenschap, provincie Zeeland, Staatsbos-beheer, Stichting het Zeeuwse Landschap, provincie Oost-Vlaanderen e.a.
Projectstatus	Samenwerkingsverband voor projecten om Staats-Spaanse Linies nog beter herkenbaar, beleefbaar en opnieuw bruikbaar te maken
Doel	In het grensgebied van West- en Oost-Vlaanderen met Zeeuws-Vlaanderen, op de grens van klei met zand, worden op verschillende plaatsen verdedigingswerken aangetroffen. Deze verdedigingswerken hebben geleid tot linies, die in de ontstaans-geschiedenis van dit gebied een belangrijke rol speelden. Zij zijn de stille getuigen van de strijd om de heerschappij van de Lage Landen. Het project focust op de herwaardering van de forten, verdedigingswerken en linies uit de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) en Spaanse Successieoorlog (begin 18de eeuw). Het grensoverschrijdend krekengebied vormde in die periode het strijdtoneel voor de heerschappij van de Lage Landen. Tussen Brugge, Knokke en Antwerpen richtte men in het gebied ruim 150 verdedigingspunten op. De vrede van Munster in 1648 bepaalde de grens tussen de vrijgevochten Lage Landen en het Spaanse Rijk. Na enkele aanpassingen werd die ook de huidige grens tussen Nederland en Vlaanderen.

S d Staats-Spaanse Linies	
Stand van zaken, timing	Concreet wordt in de projectperiode interreg IIII (tot eind 2007) gewerkt aan het herinrichten van een deel van de Stadswallen van Damme (Damme); het ontwikkelen van een deel van het Fort van Beieren (Koolkerke); de inrichting van de Olieschans (Aardenburg); de ontwikkeling van de Forten Sint-Joseph, Sint-Livinus en Sint-Jacob (Axel).
Contact	www.staatsspaanselinies.be / ~.nl

S e Regionaal landschap Meetjesland	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	vzw Regionaal Landschap Meetjesland
Projectstatus	Een regionaal landschap is een streek met een eigen identiteit en met belangrijke natuur- en landschapswaarden. Er worden activiteiten ontwikkeld rond duurzame streekontwikkeling op basis van de actuele en potentiële kwaliteiten van de natuur, het landschap en de streekidentiteit.
Doel	Draagvlak voor natuurbehoud in het Meetjesland: informeren, sensibiliseren, laten waarderen door positieve en zichtbare acties op het terrein waar de mensen bij betrokken zijn. Vier pijlers: uitvoering grensoverschrijdend Kreekenproject, ontwikkelen streekeigen karakter, beleving van het landschap - educatie - geotourisme, ontwikkeling kleine landschapselementen.
Contact	www.rlm.be

S f Project Zeeuwse Passage	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Provincie Zeeland
Projectstatus	samenwerkingsverband
Doel	De Zeeuwse Kanaalzone verder ontwikkelen op het gebied van infrastructuur, economie en omgevingskwaliteit. Activiteiten van diverse partijen zo goed mogelijk op elkaar afstemmen. In samenwerking met het ROME-project Zeeuwse kanaalzone van de gemeente Terneuzen komen tot een uitvoeringsgerichte visie voor de Zeeuwse kanaalzone met bijhorend uitvoeringsplan.
Stand van zaken, timing	Project loopt, samenwerking met Gentse Kanaalzone in 'ontwikkelingsvisie 2030' in opstart
Contact	a.segers@zeeland.nl

S g Project Gentse kanaalzone	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Projectbureau Gentse Kanaalzone. De Vlaamse overheid, de Provincie Oost-Vlaanderen, het Havenbedrijf Gent, de stad Gent en de gemeenten Evergem en Zelzate staan in voor de financiering van de werking van het Projectbureau.
Partners	De Stuurgroep Netwerk Gentse Kanaalzone is samengesteld uit publieke en private actoren die bij de ontwikkeling van het gebied betrokken zijn, waarvan de verschillende gemeenten, de Vlaamse overheid, het gemeentelijk autonoom havenbedrijf Gent, bewonersgroepen, belangenverenigingen, ...
Projectstatus	samenwerkingsverband
Doel	In het Project Gentse Kanaalzone werken publieke en private betrokkenen op basis van vrijwilligheid samen aan de strategievorming en concrete projecten voor de ontwikkeling van de Gentse kanaalzone. Deze aanpak heeft als doel het ruimtelijk beleid, het milieubeleid, het mobiliteitsbeleid en het economisch beleid in dit gebied beter op elkaar af te stemmen. Centraal uitgangspunt vormt het creëren van een tastbare kwaliteitsverhoging in de Gentse kanaalzone. Als uitgangspunt wordt tevens een optimale afstemming met het ROM-project Zeeuwse Kanaalzone en Zeeuwse Passage vooropgesteld.
Stand van zaken, timing	strategisch plan Gentse Kanaalzone opgemaakt, uitvoeringsproject landschapsofbouw, ...
Contact	www.gentsekanaalzone.be

S h Kluizendok Gent	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Havenbedrijf Gent
Partners	Vlaamse Overheid
Projectstatus	Uitvoeringsproject
Doel	Dit project omvat de ontwikkeling van 400 ha zeehaven- en watergebonden terreinen met multimodale ontsluiting. Het Kluizendokcomplex ligt op de linkeroever van het kanaal Gent-Terneuzen in het Gentse havengebied. Het is een zone voor zeehaven- en watergebonden gerelateerde bedrijvigheid. Het Kluizendok is bereikbaar vanuit de Noordzee via de Westerschelde, het sluizencomplex van Terneuzen en het zeekanaal. Het kluizendok is momenteel toegankelijk voor schepen tot 85.000 DWT en 12,5 m diepgang. De waterdiepte van het Kluizendok is voorzien op 18 m.
Stand van zaken, timing	Kluizendok ingehuldigd 2006, vestiging bedrijven, aanleg koppelingsgebieden

S i Hedwige-Prosperpolder	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Voor Nederland: Provincie Zeeland. Voor Vlaanderen: Waterwegen en Zeekanaal NV, Afdeling Zeeschelde, in samenwerking met Afdeling Natuur en Bos.
Projectstatus	project in het kader van de 'Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium' (OS2010). Dit project maakt ook deel uit van het 'geactualiseerd Sigmaplan'
Doel	Dit gebied ligt op de grens tussen de provincies Oost-Vlaanderen en Zeeland, vlak aan het Verdrongen Land van Saeftinge. Hier zal 465 hectare getijdennatuur ontwikkeld worden; 170 hectare op Vlaams en 295 hectare op Nederlands gebied. Daardoor ontstaat een aaneengesloten natuurgebied, dat ook een bijdrage levert aan de veiligheid tegen overstromingen..
Stand van zaken, timing	Vóór de inrichting van het intergetijdengebied kan worden uitgevoerd, worden door Vlaanderen en Nederland formele stappen genomen in het kader van de m.e.r-procedure. Tegen eind 2007 wenst men aan Vlaamse zijde te starten met de werkzaamheden. De werken in het gebied zullen gefaseerd verlopen. Gestart wordt met de aanleg van de nieuwe waterkerende dijk. De werken hieraan zullen minimaal twee jaar in beslag nemen. De ontwikkeling van slikken en schorren neemt waarschijnlijk minimaal een tiental jaar in beslag.
Contact	www.ontwikkelingsschets2010.be / ~.nl www.sigmaplan.be

S j Opwaardering N49 tot A11/E34	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Agentschap Infrastructuur Oost-Vlaanderen, met WES
Projectstatus	in uitvoering
Doel	Het Ontwerp Streefbeeld voor de N49/A11 is opgemaakt naar aanleiding van de ombouw van de N49 tot autosnelweg. De studie doet uitspraken over het profiel en tracering van de weg, de plaats en vormgeving van aansluitingscomplexen, de rol van het onderliggend wegennet en de ruimtelijke inpassing van de hoofdweg. Bijzondere aandacht gaat uit naar het functioneren van het lokaal wegennet en het minimaliseren van de barrièrewerking van de N49. Hiervoor worden aangepaste maatregelen voorgesteld.
Stand van zaken, timing	Deel Zelzate-Maldegem: streefbeeld; Deel Zelzate-Antwerpen: belangrijk deel in uitvoering; Koppeling aan Waaslandhaven: streefbeeld aanwezig.
Contact	www.wegen.vlaanderen.be

S k Deurganckdok Antwerpen	
Gebied en schaal	Lokaal met regionale uitstraling
Projectverantwoordelijke	Vlaamse overheid en haven Antwerpen
Projectstatus	in uitvoering
Doel	Verdere uitbouw en afwerking van de containerhaven, essentieel voor haven Antwerpen. Het Deurganckdok is een dok in de Antwerpse haven, gelegen aan de linkeroever van de Schelde net ten zuiden van het polderdorp Doel. Het dok staat rechtstreeks (zonder sluizen) in verbinding met de Noordzee, waardoor schepen veel sneller de haven kunnen bereiken. Het betekent ook dat het water in het dok onder invloed staat van de getijden. Het dok kan ruim 6 tot 7 miljoen standaardcontainers (TEU) per jaar aan, en krijgt in totaal meer dan 5 kilometer kaaimuren. Daarmee wordt het het grootste getijdendok ter wereld.
Stand van zaken, timing	Deels gereed. Het eerste deel van het dok is in 2005 aangelegd en is operationeel. Het gehele dok zal in 2008 operationeel zijn. De huidige afwerking houdt onder meer de bouw van dukdalven ter hoogte van Lillo en de 3de fase van de bouw van de scheidsdam in het Doeldok in.
Contact	www.haven.antwerpen.be

S I Grenspark De Zoom- Kalmthoutse Heide	
Gebied en schaal	Kalmthoutse Heide
Projectverantwoordelijke	Gebiedsgericht
Partners	Agentschap voor Natuur en Bos, Vlaamse Miliemaatschappij Afdeling Water, Waterschap Brabantse Delta, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten, Ministerie van Defensie, Particuliere eigenaren, Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Provincie Noord-Brabant, Gemeenten: Kalmthout, Essen en Woensdrecht
Projectstatus	Het Grenspark is een vrijwillig samenwerkingsverband van eigenaren en beheerders. Op initiatief van de Benelux Economische Unie opgericht als eerste grensoverschrijdend natuurpark. In Vlaanderen maakt het Grenspark deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk, in Nederland is het Grenspark onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur.
Doel	De integrale visie is gericht op het waarborgen, versterken en ontwikkelen van (potentieel) aanwezige natuur- en landschappelijke waarden en, voor zover passend daarin, vormen van voorlichting, educatie, recreatief medegebruik, houtproductie en faunabeheer. Ontwikkeling van karakteristieke ecotopen staat voorop. Voorbeelden daarvan zijn heide, bossen, duinen en vennen én specifiek de overgangen daartussen.
Contact	www.grensparkzk.be / ~.nl

S m	A4 Zuid
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Ministerie Verkeer & Waterstaat en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
Partners	o.a. Provincies Noord-Brabant en Zeeland, Bergen op Zoom, Steenbergen, Tholen
Projectstatus	uitvoeringsproject
Doel	Aanleg van het ontbrekende deel van de snelweg A4 tussen Dinteloord en Bergen op Zoom. Het gaat om een ontbrekend stuk snelweg van in totaal 17 kilometer lang. De aanleg van deze weg leidt tot een betrouwbaardere, snellere en veiliger verbinding tussen de havensteden Rotterdam en Antwerpen. De nieuwe weg is een goed alternatief voor de overvolle snelweg A16 (Moerdijk-Breda).
Stand van zaken, timing	omlegging Halsteren in uitvoering, omlegging Steenbergen in onderzoeksfase
Contact	www.rijkswega4.nl

S n	West-Brabantse Waterlinie
Gebied en schaal	Provincie Noord-Brabant
Projectverantwoordelijke	Stichting Vrienden van de West-Brabantse Waterlinie
Partners	"Brabants Landschap, Gemeente Bergen op Zoom, Gemeente Steenbergen, Natuurmonumenten, Provincie Noord-Brabant, Staatsbosbeheer, Stichting Menno van Coehoorn en Waterschap Brabantse Delta"
Projectstatus	Samenwerkingsproject
Doel	Plannen voor valorisatie van de linie worden in drie delen uitgevoerd: Schansbos bij de forten Pinssen en de Roovere, Natuurontwikkeling en recreatie in Het Laag en Fort Henricus als toegangspoort tot Steenbergen.
Belang voor DeltaLandschap	Meest oostelijke verdedigingslinie in het DeltaLandschap die diende om Bergen op Zoom en Tholen te beschermen
Stand van zaken, timing	start uitvoering deelprojecten eind 2007
Contact	vrienden.wbwl@home.nl

S o Zuiderwaterlinie	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Noord-Brabant
Partners	Gemeente 's Hertogenbosch
Projectstatus	Verschillende initiatiefnemers van projecten werken over de hele linie samen aan kennis uitwisseling en fondsenwerving.
Doel	Naar een ontwerp van Menno van Coehoorn werd in de 18e eeuw een verdedigingslinie ontwikkeld om de zuidgrens van de Republiek der Nederlanden te kunnen verdedigen. De linie loopt van Sluis en Hulst in Zeeuws-Vlaanderen via Bergen op Zoom en Breda, Geertruidenberg, Heusden, 's Hertogenbosch en Grave tot aan Nijmegen in Gelderland. Tot het einde van de 19e eeuw heeft deze linie gefunctioneerd. Het water vormde het belangrijkste verdedigingsmiddel. Met behulp van een ingenieus stelsel van dijken en sluizen kon het gebied tussen de hiervoor genoemde vestingsteden onder water worden gezet. Om de actuele problematiek rond hoogwater beheer aan te pakken zoeken waterschappen naar gebieden waar het waterpeil tijdelijk kan worden opgezet. Militair historische inundatiegebieden kunnen vandaag een hele logische aanleiding zijn voor waterberging. De Zuiderwaterlinie valt daarnaast samen met een bijzonder Brabants natuurfenomeen. Op het grensvlak tussen zand en kleigronden bevinden zich de natte kwelgebieden. Deze zone van Oost naar West-Brabant wordt aangeduid met De Naad en herbergt zeer zeldzame en beschermde flora en fauna.
Contact	

S p Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Hoeksche Waard	
Gebied en schaal	Regionaal
Projectverantwoordelijke	Provincie Zuid-holland
Partners	gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties
Projectstatus	De Hoeksche Waard is één van de 20 Nationale Landschappen in Nederland.
Doel	Op basis van het uitvoeringsprogramma voor het Nationale Landschap wordt een extra impuls gegeven aan het versterken en ontwikkelen van de kernkwaliteiten. Deze extra impuls staat naast de al lopende programma's in de Hoeksche Waard (biodiversiteit, LEADER/POP, Deltanatuur e.d.) . Het totale resultaat na de ILG periode (na 2013) is een Vitale Hoeksche Waard waarin de kernkwaliteiten (openheid, kreken- en polderpatronen) duurzaam zijn versterkt. Visie en uitvoeringskader projecten ter bevordering van agrarisch natuurbeheer, recreatieve ontsluiting, versterking cultuurhistorische waarden, etc.
Stand van zaken, timing	Uitvoeringsprogramma 2007 - 2013 door Gedeputeerde Staten vastgesteld op 28 augustus 2007
Contact	Josje van Noorden (j.van.noorden@pzh.nl)

S q Deltanatuur	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Stuurgroep Deltanatuur
Partners	Onder de vlag van Deltanatuur werken de rijksoverheid, de provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant, lokale overheden en maatschappelijke organisaties met elkaar samen.
Projectstatus	Samenwerkingsverband
Doel	In 2010 loopt het project af. Dan moet er drieduizend hectare nieuwe natte natuur gerealiseerd zijn in de mondingen van de Rijn en de Maas. Ieder afzonderlijk Deltanatuurproject moet kunnen uitgroeien naar een omvang van tenminste 500 hectare. Deltanatuur is de verzamelnaam voor de nieuwe gevarieerde, grote waterlandschappen die straks de Biesbosch en de rivieroeveren en kuststranden van de Zuid-Hollandse eilanden zullen sieren. De projectorganisatie zoekt actief naar ideeën en initiatieven in de regio die aansluiten op de doelstellingen van Deltanatuur. Zo ontstaan er kansen om lopende projecten mee te financieren, uit te breiden en extra impulsen te geven. Maar vooral ook om, door landaankoop en landruil, geheel nieuwe natuurontwikkeling in gang te zetten.
Stand van zaken, timing	projecten in uitvoering
Contact	www.deltanatuur.nl

7 | Deltakust

Beleidsplannen / studies

K 1 Vlaams Kustactieplan 2005-2009	
Gebied en schaal	Vlaamse kust
Projectverantwoordelijke	Vlaamse regering, Toerisme Vlaanderen
Projectstatus	Beleidskader voor projectsubsidies kusttoerisme
Doel	Met het derde Kustactieplan, voor de periode 2005-2009 trekt de Vlaamse overheid de krijtlijnen voor de verdere ontwikkeling en ondersteuning van het kusttoerisme. Het legt de klemtoon op het structurele en het duurzame karakter van de inspanningen van de Vlaamse overheid, zet in op samenwerking van alle toeristische factoren én wil duidelijk focussen op de toeristische meerwaarde. Vertrekpunt voor de toetsing van nieuwe projecten is de 'missie' zoals gedefinieerd in het Strategisch Beleidsplan voor Toerisme en Recreatie aan de Kust (2002).
Stand van zaken, timing	jaarlijkse projectoproep
Contact	www.vlaanderen.be/kustactieplan

K 2 Masterplan Noordzee	
Gebied en schaal	Noordzee
Projectverantwoordelijke	Federale overheid
Projectstatus	Geïntegreerd beleidskader Noordzee
Doel	In 2003 werd door de Noordzee minister de doelstelling geformuleerd om een duurzaam beheerplan te ontwikkelen voor de Noordzee. Er werd toen gesteld dat de ruimtelijke invulling van de Noordzee in fasen zou gebeuren en dat er telkens overleg zou gepleegd worden met alle betrokken actoren, daarbij rekening houdend met de resultaten van de bestaande wetenschappelijke studies. In de eerste fase werden nieuwe regels vastgelegd voor de zandwinning en elektriciteitsproductie, door onder meer zones waarin deze activiteiten mogen plaatsvinden af te bakenen en een duurzame aanpak in de vergunningsprocedure te integreren. In de tweede fase werden beschermde mariene gebieden afgebakend en de nodige beheersmaatregelen gedefinieerd. Beide fasen werden succesvol afgerond en we beschikken nu over een "kadaster" voor de Noordzee. Dit vormt een visie voor een leefbare toekomst, met als sleutelwoord duurzaam beheer. In deze visie poogt men de verschillende economische activiteiten te verzoenen en tegelijkertijd de natuurwaarden behouden. Duurzaam beheer krijgt voor zandwinning, maritiem transport, de visserij, het toerisme, de windmolens, de natuur en het onroerend erfgoed telkens een andere invulling.
Stand van zaken, timing	2003
Contact	

K 3 Visie- en krachtlijnennota voor een geïntegreerd Kustveiligheidsplan	
Gebied en schaal	Vlaamse kust
Projectverantwoordelijke	Vlaams Gewest Afdeling Kust
Projectstatus	overzicht van opportuniteiten en risico's bedoeld als initieel discussiedocument
Doel	In 2004 werd door de Afdeling Kust van het Vlaamse Gewest de opdracht gegeven een geïntegreerde nota op te stellen voor een toekomstige Kustveiligheidsplan, aan de hand van een bevraging van sleutelactoren aan de kust. Deze nota vertrekt vanuit één functie, namelijk zeewering, maar in het document worden verbanden gelegd met andere kustgebonden belangen, zoals biodiversiteit, natuurbescherming en toerisme.
Stand van zaken, timing	2005
Contact	

K 4 Derde Nota Kust	
Gebied en schaal	Nederland
Projectverantwoordelijke	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijksinstituut voor Kust en Zee
Projectstatus	Het Nederlandse kustbeleid is beschreven in kustnota's
Doel	Eind 2000 bracht het ministerie van Verkeer en Waterstaat de 3e Kustnota "Traditie, trends en toekomst" uit. Hierin staat dat het dynamisch handhaven van de kustlijn wordt voortgezet. De komende decennia kan de kustlijn op deze wijze op zijn plek worden gehouden. Zand suppleren is efficiënt, ook onder water, en biedt een structurele oplossing voor de erosie van de kust. De 3 ^e Kustnota geeft aan dat er ruimte nodig is voor veiligheid. De druk op de kust neemt toe, vanaf land en vanaf zee. Er wordt rekening gehouden met klimaatverandering en zeespiegelstijging. Op termijn zullen sterkere en bredere waterkeringen nodig zijn op de plekken die zwakke schakels in de kustverdediging vormen
Stand van zaken, timing	2000
Contact	

K 5 Nota Ruimte: Aanpak Zwakke Schakels	
Gebied en schaal	Nederland
Projectverantwoordelijke	Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ
Partners	Provincies
Projectstatus	Prioritaire projecten nationale nota
Doel	Op tien plaatsen aan de Nederlandse kust bleken in 2003 de duinen en dijken niet meer aan de veiligheidseisen te voldoen. Vier van deze 'zwakke schakels' liggen in het gebied van de RSD en worden prioritair aangepakt. Het versterken van de zeewering gaat daarbij samen met maatregelen die de natuur, het landschap, economische functies in de omgeving ten goede komen. Het is voor het eerst dat deze combinatiemogelijkheden zo nadrukkelijk worden meegenomen bij de kustversterking. Voor de gebieden van de Delflandse kust (Hoek van Holland), Flauwe Werk (Goeree), Zuidwest-Walcheren en West Zeeuws-Vlaanderen zijn onder leiding van de provincie plannen voor de kustversterking opgesteld. Aanwezige mogelijkheden voor combinaties met natuurontwikkeling en landschapsversterking worden benut en er worden met name nieuwe mogelijkheden voor de recreatie gecreëerd.
Stand van zaken, timing	Tussen 2007 en 2020 moeten de zwakke schakels in de kust worden versterkt. Uitvoering van de maatregelen is voorzien vanaf 2008.
Contact	

K 6 Integraal Beheerplan Noordzee 2015	
Gebied en schaal	Nederlands deel van de Noordzee
Projectverantwoordelijke	IDON
Partners	Ministeres van VenW, LNV, EZ en VROM
Projectstatus	Vastgestelde uitwerking van Nota Ruimte
Doel	Versterken van de economische betekenis van de Noordzee en behoud en ontwikkeling van internationale waarden van natuur en landschap door de ruimtelijk-economische activiteiten in de Noordzee op duurzame wijze te ontwikkelen en op elkaar af te stemmen met inachtneming van de in de Noordzee aanwezige ecologische en landschappelijke waarden.
Belang voor DeltaLandschap	Ontwikkelingskader Noordzee
Stand van zaken, timing	Vastgesteld juli 2005
Contact	

Projecten / initiatieven

K a Kustfietsroute der Lage Landen	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectstatus	Grensoverschrijdend project, diverse partners deelprojecten
Doel	Deze grensoverschrijdende fietsroute loopt van Westkapelle (Nederland) naar Adinkerke (België) en is 123 kilometer lang. Verschillende Belgische en Zeeuwse partijen hebben intensief samengewerkt aan dit project. Het traject maakt deel uit van de langste bewegwijzerde fietsroute in de wereld, de North Sea Cycle Route (6.000 kilometer rond de Noordzee).
Stand van zaken, timing	In juni 2007 is de Kustfietsroute der Lage Landen officieel geopend.
Contact	

K b Coördinatiepunt duurzaam kustbeheer	
Gebied en schaal	Bovenregionaal
Projectverantwoordelijke	Provinciebestuur West-Vlaanderen; Vlaamse overheid, Agentschap voor Natuur en Bos, Cel Kustzonebeheer; Vlaamse overheid, Maritieme Dienstverlening & Kust, afdeling Kust; Vlaams Instituut voor de Zee; Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
Projectstatus	aanspreekpunt voor de kustzone waar sector-overschrijdende thema's aan bod komen.
Doel	Duurzaam en geïntegreerd beheer van het kustgebied in België stimuleren en promoten: 1. communiceren en sensibiliseren over geïntegreerd beheer van het kustgebied, 2. optreden als aanspreekpunt voor geïntegreerd beheer van het kustgebied, 3. een platform aanbieden voor overleg over geïntegreerd beheer van het kustgebied, 4. opvolgen van de duurzaamheidsindicatoren van het kustgebied, 5. meewerken aan de realisatie van de aanbevelingen van de Europese aanbeveling betreffende de uitvoering van een geïntegreerd beheer van kustgebieden in Europa
Stand van zaken, timing	aanspreekpunt voor de kustzone waar sector-overschrijdende thema's aan bod komen.
Contact	www.kustbeheer.be

K c Natuurcompensatie haven Zeebrugge	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Vlaamse overheid: Agentschap voor Natuur en Bos, Afdeling Maritieme Toegang
Partners	Havenbedrijf Zeebrugge, Natuurpunt
Projectstatus	uitvoeringsproject
Doel	Voor de haven van Zeebrugge is een aantal investeringen gepland om de toegankelijkheid te verbeteren. Vaargeulen voor de kust worden verdiept en de haven wordt uitgebreid. Omdat deze ontwikkelingen gevolgen hebben voor de natuur, is compensatie voorzien. Het Sterneneiland in de voorhaven zal uitgebreid worden van 8,5 naar 22 ha. Hierbij zal maximaal gebruik gemaakt worden van het zand afkomstig van de verdiepingen om deze uitbreiding te realiseren.
Contact	www.natuurpunt.be/sternen

K d Project Mainportontwikkeling Rotterdam	
Gebied en schaal	Gebiedsgericht
Projectverantwoordelijke	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Partners	Havenbedrijf Rotterdam, provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam, Rijkswaterstaat directie Noordzee, provincie Zeeland e.a.
Projectstatus	Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft de regie op het geheel, bewaakt de samenhang en coördineert de uitvoering van de drie projecten die vallen onder Project Mainportontwikkeling Rotterdam.
Doel	In het bestaande haven- en industriegebied van Rotterdam is vrijwel geen ruimte meer beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen. Het Project Mainportontwikkeling voorziet in het creëren van ruimte, maar tegelijk wordt de leefbaarheid in regio Rijnmond vergroot door extra aandacht te besteden aan natuur en milieu. Om deze dubbele doelstelling te realiseren is het Project Mainportontwikkeling Rotterdam (PMR) opgericht. Dit bestaat uit drie deelprojecten: Aanleg Maasvlakte 2 en bijbehorende natuurcompensatie, ontwikkeling van 750 hectare natuur- en recreatiegebied en verbeteren van het bestaand Rotterdams Gebied.
Stand van zaken, timing	Eind 2006 stemden de Eerste en Tweede Kamer in met de Planologische Kernbeslissing (PKB). Daarmee zijn de ruimtelijke voorwaarden voor de realisatie van het project vastgesteld. Nu zijn andere partijen aan zet om bestemmingsplannen te wijzingen en vergunningen aan te vragen om in 2008 van start te gaan met de uitvoering.
Contact	www.mainport-pmr.nl

